

Nespėjo susirinkti triukšmingas Vokietijos parlamentas! kaip prezidento Hinderburgo dekretu, jis vėl tapo paleistas.

Mat, parlamentas bemaž ko vienbalsiai pareiškė nepasitikėjimą dvarininkų valdžiai, kuriai vadovauja von Papan ir gen. Schleicher.

Jaujas parlamentas turės būti renkamas bėgyje trijų mėnesių. Tačiau diktatūros šalininkai vėl pasinaudos proga jį paleisti.

Nors vokiečiai smarkiai pešasi tarpusavy, bet jų neapykanta prieš lietuvius nė trupučio nemažėja. Šiomis dienomis Tilžėje prie Lietuvos sienų buvo suruošti vokiečių kavalerijos manevrai. Matyt, rengiamasi prie įvairių galimybių.

Ta proga buvo suruoštas hitlerininkų mitingas, kur visi šaukė, jog laikas pradėti žygiuoti į Lietuvą.

0-0-0

Zinomas juokdarys Will Rogers pasakė, jog iš visų politikų jis tik vienas nežino, kas bus sekančiu Amerikos prezidentu.

Bet pradžioj šios sąvaitės įvykusieji rinkimai Main valstijoje aiškiai parodė, jog demokratams ima viršų. Jie išrinko du senatorių ir savo gubernatorių, tuomet tarpu kaip pirmiau viskas tekavau republikonom.

Sis pralaimėjimas gerokai išgėsdino patį p. Hooverj.

0-0-0

Popiežius vėl norėtų geruoju gyventi su Lietuva. Nelabai senai likosi atsauktas Lietuvos laikinas atstovas Vatikane St. Lozaraitis. Jam besirengiant išvažiuoti popiežius pasikvietė St. Lozaraitį ir labai širdingai atsisveikino.

Pasikalbėjime pareiškė, jog Kaune bus paskirtas nuolatinis popiežiaus numcijum Mgr. Arata. Tas reiškia, jog senieji nesupratimai užmiršti.

0-0-0

Lenkų spauda paleido dar maišą propagandos prieš lietuvius. Šį kartą paskelbta, jog Lubnuse mūsų šauliai užpuolė besimeldžiančius lenkus ir tris jų užmušė, o keliolika sužeidė. Vieną, girdi pagriebė iš choro ir išnešė laukan metė galva žemyn ir nabagė moterėlė mirus vietoj.

Varsuva norėtų perstatyti lietuvius kokia ten laukine tauta.

0-0-0

Vieną sekmadienį užėmė chikagos vidurmesčio valgyklon. Svečių prisidė pilni stalai. Nespaud padėti kepurės, kaip staiga radio sugroja lietuvišką melodiją, o paskiau, pasigirsta J. Babravičiaus dainuojama: "Naktis svajonėms papuosta..." Rodos man širdis nustojo plakus. Ne tik aš buvau sujaudintas, bet ir daugelis kitų svetimtaučių atydžiai klausėsi mūsų dainininko.

Beabejo, Amerikos lietuviai apsidžiaugė užgirdę, jog Juozas Babravičius vėl aplankė mus ir šiame sezone koncertuos įvairiose kolonijose. Ištikro, buvom jo pasiilgę.

0-0-0

Nieko nuostabaus, jei daugelis žmonių serga širdies liga. Širdis atlieka begalo didelį ir svarbų darbą. Yra apskaitliuota, jog bėgyje 24 valandų normalė žmogaus širdis išseikvoja tiek energijos, jog su ja būtų galima pakelti 13 tonų svorį arba desetką Fordo automobilį.

Iš kur širdis ima tiek spēkos kol kas pasilieka paslapčiai. Abelnai, mūsų kunas yra pilnas panašių neišskūmų.

MAZIAU LIETAUS

Viekniai. Čia ne tiek daug lijo, kaip kitose Lietuvos vietose; rugiai suvežti nesudygę.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XIX

3227 SO. HALSTED STREET

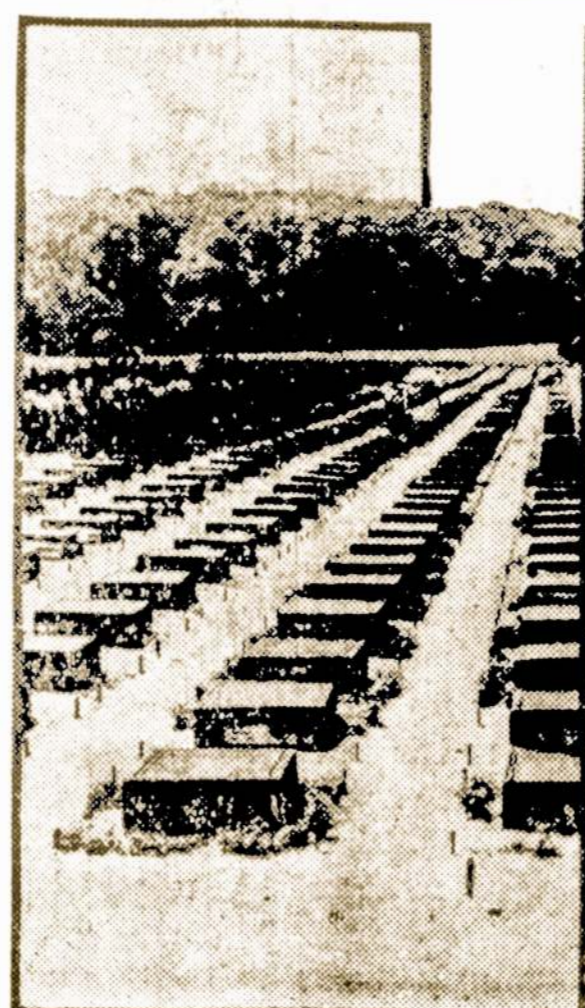
Penktadienis, Rugsėjo-Sept. 16 d., 1932 m.

KAINA 5 CENTAI

No. 38

Kairėj: Kap. Louis A. Yancey, pasižymėjęs lakunas, plauja auksą ant savo ukės, South Dakotoj. Su juo matosi A. Johnson, kuris užsiėmė auksu plovimu per 42 metų. Dešinėj: Panelė G. Prescott patikrina prietaisą, kuris buvo valdžios įtaisytas nuodyjimui kenksmingų vabzdžių.

Italija Nesunaikins Senuosius Karo Laivus

Ji Paliks Rezervę 51 Karo Laivų Ir Pašalins Nuo Jų Jureivius.

London. Neseniai pasklidę gandai, kad Italija sumažinsianti savo karo laivų skaičių, sunaikindama 51 laivą, pasirodė neturį jokios praktiškos vertės, nes tie laivai nebus sunaikinti, bet laikinai ištraukti iš aktyvės tarnystės.

Paliekant tuos laivus rezerve Italija turės dubeltavą naudą: ji sumažins laivyno išlaidas ir sumažindama aktyvių laivų skaičių galės pasigirti pasauliu, kad ji eina prie nusiginklavimo. Kuomet tie senieji laivai bus rezervę Italija užpildys jų vietą naujais karo laivais ir bėgyje kelių metų jos laivynas netik nesumažės, bet dar padidės.

SAKIAI KYLA

Labai Brangus Butai.

Šakiai. Siemet šakių mieste statyba yra gyva. Miesto centre išaugo du dideli, dviejų aukštų mūriniai namai, o naujo miesto ribose statosi namus šakių valdžia savivaldybė ir dar apie dešimt kitų. Nors ir daug namų statoma, bet butai nepinga. Už butą iš trijų kambarių miesto centre reikia mokėti 80 — 100 litų, o naujo miesto ribose 50 — 80 lit. ir geresnį butą vistiek sunku gauti.

Miesto centre gatvės ir turgavietė jau baigiamos grįsti; deda mi nauji platus cementiniai šaligatviai. Naujo miesto gatves dar šiomet norima išžvyuoti ir įtaisyti medinius šaligatvius. Miesto gatvės grindžiamos iš su renkamuo "muito" už naudojimąsi miesto turgaviete. Ukininkai reiškia nepasitenkinimo, kad šis "muitas" dabartiniu laiku esąs per didelės.

Nuo birželio 1 d. burmistro įsakymu miesto gatvėse naktimis nedega elektra. Nors ir sudaro gyventojams šio tokio nepatogumo, bet miesto savivaldybė per vasarą sutauptys nemažą pinigų.

Svarbiausi miesto savivaldybės rupešiai ateity yra tinkamai sutvarkyti užnagesių komandą, kuri dabar visai pakrikusi, aprūpinti miestą vandeniu ir pasistatyti mokykloms namus.

ANGLIJA STENGSIŠ UZBEGT UZ AKIŲ VOKIEČIŲ REIKALAVIMUI APSIGINKLUOTI

London. Iš patikimų šaltinių teko sužinoti, kad Anglijos valdžia rengiasi griebtis rimtų žygių, kad nuraminus vokiečius, pastariesiems reikalaujant apsiginklavimo lygybės. Anglijos Užsienio reikalų ministerijoje einą pasitarimai su Francijos, Italijos ir kitų Europos valstybių atstovais, kad tą nemalonų vokiečių reikalavimą kaip nors likviduoti, kol jis dar nėra per daug išsiplėtęs.

Kadangi Vokietija nesitiki rasti pritarimo tarp didžiųjų valstybių, jos reikalavime pakeisti Versalės sutarties, tai ji, atsiskerdama, nedalyvausianti nusiginklavimo konferencijos komitete pasitarime, kuris įvyks Genevoj, Rugsėjo 21 d. Tačiau Vokietijos Užsienio reikalų ministeris tuo laiku bus Genevoj ir turės privatinus pasikalbėjimus su Anglijos, Francijos ir Italijos atstovais. Kadanai Vokietija reikalaujama gindų lygybės susidurė su Francijos pasipriešinimu ir jiedvieju antkiaisi šiek tiek pajro, tai Anglija, kuri nori taikos tarp jiedvieju valstybių, mėgins jas kaip nors sutaukinti.

KOVA SU KONTROBANDININKAIS

Šiomis dienomis ties Vėvirėnais Kretingos aps. įvyko smarkus kontrabandininkų ir policijos susišaudymas. Kontrabandistai gabeno 100 ltr. spirito. Policijos nuovados viršininkas pastebėjęs kontrabandistus norėjo juos suimti, bet tie pasipriešino. Susišaudymo metu kontrabandistas Žukauskas užmuštas vietoje, o jo draugas Birfas sunkiai sužeistas. Abu kontrabandistai buvo iš Naujesčio.

NEDEKINGAS SKENDUOLIS

Viename Kauno pliažų vienas išigėręs pilietis maudės ir besimaudydamas emė skęsti. Budis valtininkas skęstantį pilietį išgelbėjo. Išgelbėtasis pilietis drožė valtininkui į žandą: sako, kod aš noriu tai skęsti — tu jį mano asmeniškais dalykus nesikišk!

Burmistras tą pilietį nubaudė 20 lt.

AMERIKOS LEGIONIERIAI PRIES PROHIBICIJĄ

Savo Konvencijoje Jie Reikalavo Atšaukimo 18 Pataisymo ir Išmokėjimo Bonų.

Portland, Ore. Amerikos legionieriai, susirinkę į konvenciją, 1.144 balsais prieš 133 balsus nutarė reikalauti prohibicijos atšaukimo.

Jie taipgi didele balsų dauguma reikalavo išmokėjimo bonų ir kitų palengvinimų buvusiems Amerikos kareiviams. Konvencijoje pasireiškė gana neauki nuotaika prieš Prez. Hooverj dėl jo pavartojimo griežtų priemonių išvėjime iš Washingtono "bonų armijos".

Kaip kurie kalbėtojai gana aštriai kritikavo valdžios žygius ir nuėjo taip toli, kad reikalavo išnešti prieš valdžią protesto rezolucijas. Tačiau prie to nebuvo prieita ir rezolucijos tepasiekė tik rezolucijų komisiją.

VOKIETIJA ĮVEDĖ 40 VAL. ŠAVAITĖ

Goering Skundžia von Papanę Del Iškilusių Nesusipratimų Paleidžiant Parlamentą.

Berlin. Vokietijos ministerių kabinetas išleido patvarkymą, kuriuo darbo savaitė sutrumpinama iki 40 val. Tokiu būdu tikimasi paskirstyti darbą tarp daugiaus darbininkų ir šiek tiek sumažinti bedarbę.

Tuo tarpu Parlamento pirminkas Goering'as duoda į teismą ministerį pirminką von Papanę dėl įvykusių nesupratimų parlamentą paleidžiant. Mat naujasis parlamentas buvo prezidento dekretu paleistas, bet pirm negu tas dekretas buvo parlamente perskaitytas, parlamentas pareiškė nepasitikėjimą valdžiai ir reikalavo jos pasitraukimo. Tačiau valdžia nepasitraukė, o parlamentas neišsiskirstė. Iš to ir kilo ginčas tarp parlamento ir ministerių kabineto.

ELGETAUJANČIŲ VIENUOLIŲ IR FAKIRŲ PROTESTAS

Šiomis dienomis Allahabade įvyko elgetaujantių vienuolių ir fakirų kongresas. Kongresas buvo suauktas išreikšti protestui prieš kai kuriuos Indijos miestuose jiems rodomą nepalankumą ir negerbimą.

Traukinys Ipuolė Į Upe; Žuvo 120 Kareivių

Lietus Buvo Geležinkelio Pajrimo Priežastimi.

Oran, Algerija. Kareivių traukinys, susidedas iš 32 vagonų, staiga nupuolė nuo bėgių ir įkrito į upę. Traukinyje buvo 500 Francuzijos legionierių, iš kurių 120 žuvo katastroj ir daugelis liko skaudžiai sužeista.

Į nelaimės vietą atbėgo viso miestelio gyventojai ir po didelių pastangų jiems pavyko išgelbėti daugelį kareivių, kurie jau buvo nustoję jėgų ir netekę vilties išsigelbėti, nes didelė dauguma iš jų buvo jei ne sužeisti, tai apsvaigę, bekrisdami 250 pėdų nuo kalno jupe.

Katastrofos priežastimi buvo smarkus lytus, kurie per keliatą dienų siautė toj apeliokėj ir paplovė geležinkelio pamatus.

PANELE BEBUČIUODAMA KO TIK NENUKANDO NOSI

Pil. X. Ažubalių km., Pandėlio val. iš savo namų palydėjo namo įėjusią panelę iš Aičionių km. Skapiškio v. Pakeliui prie Ažubalių miško X. pareiškė, kad toliau panelės nelydės. Panelė tada apsikabino X. bučiuoti ir dantimis sukando jam nosį, padarydama sunkų sužalojimą. Auką paleidus, pasislėpė miške. Krim. polic. veda kvotą.

SU ARKLIU ANT AUTOMOBILIAUS

Rugpjūčio 26 d. Šiaulių vežikas Povilas Gaurilėkas, budamas girtas, užvažiuo su arkliu ant stovėjusio Vilniaus gatvėje Panevėžio apskr. viršininko automobiliaus. Policija nuvedė girtą vežiką į daboklę išspagioti.

RANKOS PAMOJIMAS—PRIEŽASTIS DVIEJŲ MIRTIES

Ponghkeepsie. Spero Pascali-des, kuris mokinosi automobilių valdyti, važiuodamas gatve pamatė atvažiuojant keletą savo draugų ir iškišęs ranką pamojo jiems. Tuo pamojimu jis užmokėjo gyvastimi dviejų savo draugų, nes jis nepajėgų su viena ranka suvaldyti automobilio ir susikūle su kitu automobilio.

Prez. Hooverio Nuomone Patys Žmonės Turi Rupintis Bedarbiais

Valdžios Priedermė Esanti Daboti Kad Žmonės Nemirtų Badu

Washington. Prez. Hooveris, kaip tik įvykusioj labdarybės konferencijoje pareiškė, kad patys žmonės turi pasirūpinti, kad nelaimingi bedarbiai nekęstų badą ir šaltį.

Jo nuomone valdžia tik tegalinti suteikti iniciatyvą privatinėms labdarybės draugijoms.

Jis pareiškė, kad Amerikos žmonės yra užtenkamai duonus, kad apsaugoti bedarbės prispaustas šeimas nuo bado šmėklos. Tik reikia labiau susiorganizuoti į įvairius labdarybės komitetus ir tokiu būdu, valdžiai šiek tiek prigelbinti, busianti praleista ši žiema, po kurios gerbuvis vėl sugrįžsias į Ameriką ir nereikėsia jokių labdarybės įstaigų toliau palaikyti.

Kad tas šelpimas pasekmingiau būtų įvykintas jis pateikė planą iš keturių skyrių:

1. Stengtis, kad nei vienas žmogus, gyvenas Suvienytose Valstijose, nebutų alkanas ar be pastogės.

2. Užkinkyti į darbą visas labdarybių įstaigas ir prižiūrėti, kad jos įstengtų netik atitolinti nuo žmonių bado šmėklą, bet palaikyti tautos karakterį ir moralę ant tinkamos aukštumos.

3. Tinkamai sureguliuoti pasiturinčiuosius, kad jie jaustus sau už pareigą sušelpiti bedarbės ištiktus savo brolius.

4. Raginti žmones, kad jie teiktų medžiaginę paramą ir patarnavimą neturtinčiesiems.

VĖL VIRSTA GEDIMINO PILIES GRIUVĖSIAI

Šiomis dienomis Vilniuje Gedimino pilies griuvėsiai vėl emė virsti. Iš Sirokomiolio gatvės pusės dalis griuvėsių jau atsiskyrė ir nuriedėjo pakalnėn.

Gal miesto magistratas vėl atsimins, kad ši istorinė vieta reikia pastvarkyti, ypač sustiprinti vos besilaiką pilies griuvėsiai. Kaip atmenam, prieš dvejetą metų dalis Gedimino pilies griuvėsių taip pat sujro. Tada Vilniaus miesto ponai buvo pradėję kasinėti kalną ir remontuoti Gedimino pilies bokštą. Bet dirbo, kol pinigų turėjo. Kai tam reikalui skirti pinigai išsisėmė — nūtruko ir darbai. Dabar jau antri metai kaip stovi nuplautos Gedimino bokštas ir lento mis uždengtos nepabaigtos kas ti duobės.

Vilniuje kad ir daug yra "Vilniaus mylėtojų" ir specialistų konservatorių, tačiau jiems nykstančios istorinės liekanos negalvoj. Jie Vilnių myli ne patriotiškai, bet politiškai. Kai kurie "mylėtojai" net atvirai pasisako negalį šiuo atžvilgiu patriotiškai nusiteikti, nes, girdi, rimčiau begalvojant ima ir prisimena ne lenkų, bet lietuvių tautos praeitis, jos tradicijos. Tad kam esą ir galvoti apie tokius dalykus. Tai tokia "Vilniaus mylėtojų" meilė.

Tautiškų Himnų "Žinovai"

TRAUKINYS NUBLOŠKĖ AUTOMOBILĮ TIES TILŽE

Užušta Naujokienė ir Jos Sunus.

ELTA. Vokiečių pusėj ties Tilžės traukinys nubloškė automobilį, kuriuo važiuo keturi Klai-pėdos krašto gyventojai. Jie norėjo pervažiuoti geležinkelio liniją, bet tuo tarpu ejęs traukinys garvežio prysakiu automobilį sudaužė. Vietoj užmušta p. Naujokienė ir jos 10 metų sunus. Vienas keleivis sužeistas sunkiai ir paguldytas Tilžės ligoninėj. Tik šoferis mažiau nukentėjo.

PASKAITOMIS ŽMONĖS DOMISI

Viekniai. Mažeikių apskr. Paskaita ir Vilniaus pasų platinimas.

Rugpjūčio 28 d. prof. M. Biržiška Viekniesuose darė pranešimą apie Vilniaus vad. sąjungos Geležinį fondą. Klausytojai ne tiklo salėje. Po pranešimo buvo pardavinėjami Vilniaus pasai.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

New Britian, Conn.

Neužmirškime Savo Vilniaus!

New Britaino Veikėjų Zodis.

Brangūs broliai ir sesutės, mes, New Britaino Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrius, maloniai kviečiam tulkon kaip vietinius taip ir iš kitų kolonijų lietuvius prisidėti prie šio svarbaus darbo: Vilniaus vadavimo iš lenkų vergijos.

Besikuriant Lietuvos valstybei, ten gyvena mūsų broliai pakuokavo net savo gyvastis ir savo kraują atpirko Lietuvai laisvę. Nors mes, Amerikos lietuviai, taipgi daug prisidėjome prie to svarbaus darbo, bet mes ir privalom prigėlbėti savo brangiai tėvynei ir joje gyvenantiems mūsų broliams. Tautos reikalais turi rūpintis netik tie, kurie ten gyvena, bet visi lietuviai, nežiurint kur jie gyvena. Kaip kas gali sakyti: "kam man reikia Lietuvos; kam man reikia Vilniaus; man ir čia Amerikoje yra gerai; aš Lietuvos daugiau jau nematysiu— aš jau esu amerikonas." Kas taip mano, didelę klaidą daro. Pažiūrėkim, brangūs broliai ant kapų tų mūsų brolių, kurie žuvo už Lietuvos laisvę. Jie guldė galvas, kad iškovojus Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Jie prikėlė iš vergijos mūsų tėvynę— Lietuvą, o patys nuėjo į šaltus kapus. Tų mūsų didvyrių darbai ir ant jų kapų pastatyti paminklai mums lyg sakte sako: "stovėkit Lietuvos laisvės sargyboj ir įvertinkite tą laisvę del kurios mes net savo gyvybę aukojom, kad Lietuva būtų laisva ir nepriklausoma valstybė.

Tie mūsų broliai, mirdami, nesigailėjo už Lietuvą kovoję, bet jie džiaugės iškovoję mūsų tėvynei laisvę, kuri pripildė džiaugsmu mūsų visų širdis. Jie mirdami, išsivaizdino Lietuvą laisvą, nepriklausomą ir su jos sostine—Vilniumi. Bet, dėja, del lenkų veidmaniškumo, mes dar nei šiandien Vilniaus neturim.

Todėl mes negalim išsivadėti to, už ką visa mūsų tauta kovoja ir kovos pakol Vilnius nebus prijungtas prie Lietuvos. Vilnius buvo ir tebėra mūsų tautos šventnamiu ir jos kultūros pamatu. Ten illsis mūsų garbingi protėviai, kurie per daugelį šimtmečių gynė mūsų tėvynę nuo priešų. Vilniui glūdi visa Lietuvos praeitis ir su juo turės artymai ristiis jos ateitis. Todėl kovokim už Vilnių—širdį Lietuvos.

Rengiamas Šeiminiškas Vakarėlis Vilniaus Vadavimo Naudai.

New Britaino Vilniaus Vadavimo Sąjungos skyrius rengia smagų vakarėlį, kuris įvyks Spalių 1 d., Lietuvių svetainėj, Park St., 7:30 v. v. Už 50c bus duodama valgiai ir gėrimai. Be to prie geros muzikos bus galima smagiai pasišokti. Taipgi bus keliatas gerų kalbėtojų kurie paaiškins kaip mes galėtumėm Vilniui pasitarnauti. Programą pajvairins dainos ir kitoki pamarginimai.

Todėl nepraleiskite progos atsilankyti į šį parengimą ir smagiai praleisti laiką. Neatsilankę galėsitės, kaip daugelis tų, kurie praleido pereiną vakarėlį. Šis vakarėlis bus gražesnis ir įdomesnis už visus buvusius vakarėlius. Jus atsilankydami į šį vakarėlį netik pasilinksminsit, bet taipgi paremsit kultūrinis Vilniaus reikalus.

Mūsų komisija gavo nuo Lietuvos generalionio Konsulo Vilniaus pasus ir kitus tam tikrus ženklelius, kurie šiame vakarėlyje bus platinami. Taipgi mes turime pagaminę V. V. narystės

blankas. Kurie norėtumėte tapti Vilniaus Sąjungos nariais, kreipkitės prie Valdybos:

Pirm., V. Vitukinas, Vice-Pirm., M. Grimiala, Sekr., J. Jonušonitė, Išd., M. Miešiasienė, Koresp., M. Žvinakis.

NEW YORK - KAUNAS

Kaip jau buvo laikraščiuose pranešta kad didžiojo New Yorko ir apielinkės lietuvių subruodo darban įrengti dvi aviacijos dienas, iš ko susidarys pelnas paramai lakunų skridimui lietuvių ateinančia vasarą, tai dabar mūsų rengiamasai plenas kiek tiek atsimainė, dėliai tam tikrų svarbių prižaščių, trumpumo laiko prisirengimui, ir atsitiktiniam nelaimės North Beach. Negalima buvo New Yorke susipėti sudaryti sutarčių su kitais airportais, ir buvome priversti, pakeisti savo planus, prisitariant prie tų aplinkybių, kurios mums galimos.

Newark Rugsėjo 24 d. įvyksta pilniausiai, tas pats planas, kokio siekėme, t. y. kapt. Darius ir lak. Girėnas, pildys skraidymo ore programą, mieste begaliniai erdvingame airpote, vietos yra keliolikai tukstančių miniai, yra kur pasistatyti automobiliams vieta; susirinkusi publika bus vežiojama ore, taip kaip buvo pirmiau skelbta, be jokių kitų permainų, ir priedų.

New Yorke, Rugsėjo 25 d., rengiama bendras visų lietuvių milžiniškas Lietuvių aviacijos dienos paminėjimas, Klaščiaus Parke, programa bus turtinga ir įvairi. Brooklyno penki chorai susijungę į vieną, dainuos mūsų dainas, ir atskirai pasirodys, kiekvienas, bus didelė orkestra ir jaunimas galės iki sočiai pasilinksinti, pasišokti. Bus pralabos, tam tinkamai pritaikytos šiam reikalui, kapt. Darius skraidys viršuje parko, tam tikroje paskirtoje valandoje, ir jei aplinkybės daleis, tai arti parko nusileis su savo airoplanu, ir kiekvienas turės progos susipažinti ypatingai su šiomis drašuo-liu. Jei aplinkybės nedaleistų nu tupti, tai p. Darius viena bus ypatingai šiam pokilyje, paskraides apie parką, tenai skris kur bus tam tinkama vieta parinkta nusileidimui, o paskui pribus į pokilį.

Apert to rengėjai susirašinėje pasauliniu Čempionu J. Sarkiu, pakvietė imti dalyvumą, šiose dienose, kaip Newark, taip ir New York.

Šis milžiniškas darbas yra vatomas abiejų šių valstijų, taiti Brooklyno ir New Yorko ir apielinkių lietuviams pranešama, kad keliautumėte į Newark, pamatyti kaip mūsų lakunai pilnys programą, ir kurie tapsite Lietuon skridimo rėmėjais-nariais, tenai bus jums proga pasikraidyti ore, nes kaip jau augščiau minėjau New Yorke skraidymo ore publikai, pakirto kelią, nenumatytos ankščiau kliu-tys. Newarko ir apielinkių miestų lietuvių turės progos atsilankyti į Brooklyną, ir pamatyti to, ko dar liki šiol nėsate matę.

Bilietus, kurie duoda teisės skristi oran, ir ženklelius galima gauti pas visus komiteto narius, ir redakcijose, galima pasiklausti informacijų: New Yorke "Tėvynės" redakcijoj, Brooklyne "Vienybėj."—A. B. Strimaitis.

PAIEŠKOJIMAI

Heindrick Berent, atvyko Amerikon pradžioje 1914 m. Tinkiai susinešdavo su giminėmis Lietuvoje iki pasaulinio karo, kuomet visai laiška sutojo. Išvykdamas, Lietuvoje paliko tėvus, dviejus brolius ir dviejus seseris. Brolis, Emanuel, gyve-

na Kanadoj. Antrasis brolis irgi apleido Lietuvą. Bet tėvai vis gyvena Šiaulių Apskirtyje, Zeinelių Valsčiuje, Laumikų Kaimo.

Brilos, Emanuel Berent, gyvenantis Kanadoj, ieško žinių. Turintieji jokių informacijų prašoma susinešti su Foreign Language Information Service, 222 Fourth Avenue, New York City.

LIETUVOS ATSTATYMO B-VĖS REIKALU

Visi suinteresuoti asmenys ir mūsų plačioji visuomenė jau senai žino šios Bėndrovės vargus ir problemas, ir apie tai jau neatkartosime. Bėndrovė turi dar pusėtinai turto, kurį reik likviduoti, bet dabartinis direktoriatas negali to be šerininkų įgaliojimo, o šerininkai gali įgaluoti tik tai metiniam savo suvažiavime, kuriame yra šerininkų kvorumas. Per keliolika pastarųjų metų buvo daryta viskas, kas galima, kad kvorumą turėti, bet vis nepadavė. Praeitame suvažiavime senasis direktoriatas, o labiausiai B-vės sekretorius, buvo įtariami, kad jie tyčia nesistengia turėti kvorumo, idant tokiu būdu galėtų "pabaigti" Todėl patariant tiems šerininkams, kurie rodė direktoriatui nepasitikėjimą, buvo išrinkta specialė pakaitų (proxy) komisija iš J. J. Bačiuno, J. Ambrozjejaus ir Dr. Venciaus, kuriems buvo pavesta surinkti pakaitas nuo visų šerininkų, kad bent 1933 metų suvažiavimas, kurs atsibus sausio mėnesy, turėtų kvorumą.

Žinios nuo komisijos narių gautos parodo, kad komisijos pastangos neatneša tikėtų vaisių ir surinktų pakaitų skaitlius yra labai mažas. Nekurie šerininkai atsaisako pakaitas duoti politiškais, kiti asmeniškais sumetimais. Todėl priseina visiems šerininkams paaiškinti sekantį:—

1. Tie šerininkai, kurie galės suvažiavime dalyvauti nereikalauja niekam pakaitų duoti, nes visos pastangos yra dedamos tik tam kad šerininkų balsai but atstovauti ypatingai arba per pakaitas suvažiavime, tai viskas.

2. Šerininkai tų kolonijų, iš kurių bent kas tikrai mano suvažiavime dalyvauti, gali savo pakaitas išduoti tam kas dalyvaus.

3. Visi šerininkai kurie patys negali dalyvauti ir kurie neturi draugo ar kaimyno kuriam pakaitą galėtų paduoti, gali savo pakaitą išpildę pasiūsti bile vienam iš komisijos narių, o jei nė vienam iš jų nepasitiki, tai bent vienam iš dabartinių Bėndrovės direktorių.

4. Pakaitoms nežiurint kam bus balsas pavestas, galima vartoti tas formas, kurias komisija išsiuntinėjo. O jei randas kur bent vienas šerininkas kurs tų formų nėra gavęs, tuojaus lai kreipiasi prie Bėndrovės sekretoriaus, ir jam tuojaus bus pasiūsta.

5. Visų parankumui, ir pasirinkimui, čionai yra paduodami komisijos ir direktorių vardai ir antrašai; neatidėliojamai priduookit savo pakaitas kam patinka, ir tuomi sutauptykt Bėndrovei didelius iškaščius ir direktoriatui nesmagumus.

6. Pakaitų Komisija: J. J. Bačiunas, Sodus Mich.; J. Ambrozjejus, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y., ir Dr. B. Vencius, 499 Grand St., Brooklyn, N. Y.

7. Direktorių vardai ir antrašai yra sekantis: Pirm. A. Mikalauškas, 2309 E. 21st St., Brooklyn, N. Y., P. Bukšnaitis, 10440 117th St., Richmond Hill, Brooklyn, N. Y., Vice pirm.; Sekr. A. B. Strimaitis, G. O. P.

Box 127, New York, N. Y.; Išd. A. S. Trečiokas, 197 Adams St., Newark, N. J.; ir kiti direktoriai: X. Strumskis, 10356 103rd St., Richmond Hill, Brooklyn, N. Y., B. J. Schegus, 134 Broadway, Brooklyn, N. Y., S. Kišonas, Barrington, N. J. Adv. F. J. Bagočius, 253 W. Broadway, So. Boston, Mass.

L. A. B-vės Sekretorius, A. B. Strimaitis, G.O.P. Box 127, New York.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJA

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija nutarė iškilmingai paminėti 20 metų gyvavimo sukaktuves.

Spalio 5—6—7 dienų šių metų Lietuvių Auditorium, Chicago, Ill., atsibus (exhibit) S-gų Paroda.

Lietuviai gydytojai ir Dentistai, kas vakaras teiks pamokas ir aiškins apie ligas kaip reikia gyventi, kad išvengus ligų, ar susirgus greit pasigydyti.

Ant kiek man žinoma tos pamokos bus teikiamos visuomenei dykai bė jokios įžangos mokiesties.

Siemet sukako Amer. Liet. Daktarų Draugijai lygiai 20 metų jos gyvavimo. Ką toji draugija nuveikė per tajį laikotarpi visuomenės naudai, tai skaitančioji laikraščius visuomenė, gana gerai žino. Bet neprošalį bus sykis nuo sykio pakartoti ir priminti jos nuopelnus visuomenės labui.

Todėl kviečiu visuomenę butinai per šį mėnesį skaityti laikraščius ir tēmyti idant gerai supažinti su nuveiktais ir veikiančiais darbais Amer. Liet. Daktarų Draugijos.

Dr-as A. L. Graičūnas, vienas iš Komiteto rengiamo S-gų Parodos narys.

KUNO PARAZITAI

Gamtininkai sako, kad kiekvienas gyvas daiktas pasauly žinia, kad sustabdytoji praeito turi savo priešus. Dažniausiai šie priešai yra parazitai, tai yra, mažesni augalai ir gyvuliai ima maistą ir užlaikymą nuo didesnių.

Mažos blusos turi mažesnes blusas už save, kurios jas kada, ir tos mažesnės turi dar mažesnes, ir t. t.

Kalbant apie blusas, ir šie sutvėrimai yra naudingi. Skaitlius jų sveika šunims—jos neleidžia per daug tingėti.

Civilizuota visuomenė vienok neturi tokio filozofiško išrokavimo turėti parazititus, ir syki juos įgavus turi stengtis kuogreičiausiai jų nusikratyti.

Mažytė niežėjimo kirmelaitė ir galvos utėlė yra dažniausiai pasirodanti parazitai. Jie labai plečiasi, kur daug žmonių gyvena labai susikimšę o kartais net pasirodo mokyklose.

Niežėjimas dažniausiai yra iš priežasties mažos kirmelaitės, kuri knisasi po skura. Tas dažniausiai veda prie didelio niežėjimo, kuris darosi aršesnis ant nakties ir kuomet labai šilta. Jei tos kirmelaitės nėra greitai naikinamos, jos labai plečiasi ir priduoda daug nemalunumo. Vietos kur tos kirmelaitės įsigyvena yra tarpe pirštų, ant riešų ir kitose kuno dalyse.

Ta liga yra užkrečiama. Ją galima gauti nuo tų, kurie ją turi, ir miegant tose pat lovose, kur ja sergantieji miega. Dažnus plovimas su muilu ir vandeniū gelbsti sustabdymui, bet visai nepanaikina tos ligos. Ant laimės tuos mažyčius kirmėlius galima panaikinti su mostėmis, turinčiomis sieros ir naftolio. Prieš dedant tokią mostį reikia gerai nuplauti užkrėstas vietas su muilu ir šiltu vande-

niu. Kad užmušus visus kirmėlius, kurie kartais galėtų rasti drabužiuose, reikia juos gerai išvirinti, o kitus, kurių negalima plauti, išprosimti su karštu prosu.

Galvos utėlės galima greitai panaikinti ištrinant galvą su lygiomis dalimis alyvų aliejaus ir karasino, paskui apskant galvą su abrusu, ir laikant taip per dvylika valandų. Tada galva turi buti išplauta gerai su muilu ir šiltu vandeniu. Ta procedūra užmuša tuos gyvunus, bet neužmuša jų kiaušiniukų arba gliūdų, kaip paprastai vadina, kurios paskui išsiperia į gyvas utėles.

Kuomet mergaitė skundžiasi, kad jai kaklas niešti, reikia tuojaus ieškoti utėlių buvimo ženklas. Nėra tai gėda turėti utėles. Dažnai mokyklose randasi vaikai ir mergaitės su švariais

ir nešvariais papročiais, ir jų kepurės paprastai kabinamos viename kambary. Senesni žmonės kartais įgauna utėles mėgindami kepurės, ypač pigesnėse krautuvėse. Kaip pirma sakyta, nėra tai jokia gėda įgyti utėles, bet labai didelė gėda, jei jų greitai neatsikratoma.

— F. L. I. S.

Mūsų Chamizmo Auka.

Amerika skaitosi laisva šalis ir pripažįsta savo gyventojams visas pilietines laisves. Todėl ir mūsų tautietis Jonas Perkunas, budamas laisvamanu, naudojosi šios šalies laisvę savo nuomonų skleidimui tarp Amerikos lietuvių. Vienok jis susidurė su lietuviuose įsigyvenusiu chamizmu, kuris kaip kirmėlis visuomenę verčia nepripažinti mintijimo laisvės kitiems žmonėms, bet pateisina priemones savo cha-

mizmo palaikymo ir gynimo. Taigi Jonas Perkunas mūsų lietuviškų katalikiškų chamų tapo taip sumuštąs laike prakalby, kad jis per daugelį metų negalėjo lovos apleisti, ir galų gale apleido šį pasaulį.

Klerikalai iš tokių nuotikių, savo įsitikinimų verčiami, turi džiaugsmo bei upo pakilimą. Ką vienas jų profesijos neigėjas nuėjo į kapus. Bet aš įsivaizdinu, kad tikras patriotiškas lietuvis kunigas tokiu nuotikiu, kaip kad atsitiko su Perkunu, bauris ir savo pasekėjus nors širdy smerkia.

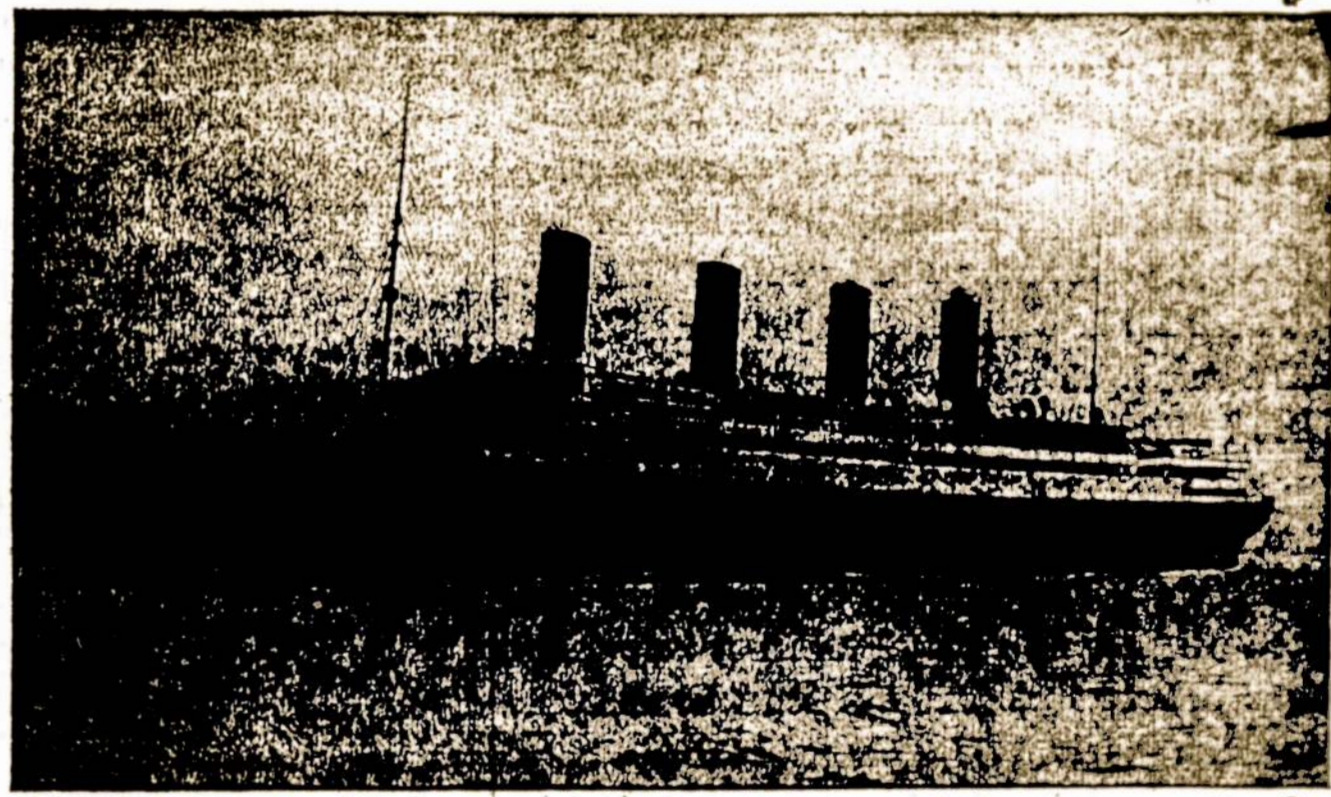
Nors Jonas Perkunas ir nebuvo patriotiškas lietuvis, bet visgi jis buvo iš paėjimo lietuvis ir tų pačių lietuvių chamizmo auka.

Garsinkitės "SANDAROJE"

Rengiantiems Keliuoti

LIETUVON

Kaip kas metai, taip ir šių vasarą daug lietuvių rengiasi keliuoti į Lietuvą praleisti savo vasarines atostogas ir pasiimtyti su saviškiais. Nekurie jau pradeda rūpintis savo kelionės reikalais ir tankiai atsiklausia Laivakorėjų kainų, taigi čia jas ir paduodome.

TREČIA KLASE

Į Klaipėdą \$ 84.50
Į Klaipėdą ir atgal \$141.00

TURISTINE KLASE

Į Klaipėdą \$106.00
Į Klaipėdą ir atgal \$176.00

KABIN KLASE

Į Klaipėdą pigiausiai \$125.00
Į Klaipėdą ir atgal \$232.00

Vaikai nuo 1-ųjų iki 10 metų amžiaus moka pusę laivakortės kainos.

Kudikiai iki 1-ųjų metų trečia ir turistine klase į vieną pusę moka \$5.50. Į abi puses \$11.00. Kabin Klase į vieną pusę \$11.00 abi \$22.00.

Jungtiniu Valstijų Revenue ir pagalves mokesčiai atskirai.

Platesniais reikalais kreipkitės į

SANDARA

3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by
Michael NarvidEditorial Office:
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277SUBSCRIPTION RATES:
\$2.00 per year in the United States
\$3.00 per year in Canada and all
foreign countriesEntered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post
Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia
Amerikos Lietuvių Tautinis Sandaros, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Užsakymo kainaSuvienuose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LIETUVOS IR LIETUVYBĖS
Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia jalis valdžia ir suverenis yra pati tauta, išreiškianti
savo valią, laisvą ir teisėtą balsavimu visų pilnamečių ir pilnamečių gy-
ventojų — vyrų ir moterų.
Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvos Tautos sostinė ir tautinio
bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.
Visuotinis beialikis švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tar-
pe Lietuvos ir išsvijusių lietuvių.
Kuoartimiau broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsvijusių
jungtinės Valstijos ir kitos šalys.
Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvos ir visoj tautoj
placiusius — demokratinius principus.
Visiems užėjimams ir sąjūnais įsitikinimams tolerantiškumas ir at-
skrymas tikybinio veikimo nuo politinio.
Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Kou-
stitucijai.
Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kar-
tą — jaunomenę, išaukšti sveiką, apviestą ir tautiškai susipratusią.
Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais —
Mos be Vilniaus nenurimim.

AMERIKOS POLITIKA IR VILNIUS

Nelabai dar seniai Suvienuose Valstijų valdžios atstovai ir
spauda skelbė, jog neapsimoka kišti pirštus į Europos reikalus.
Jie nepritarė šios šalies įstojimui į Tautų Sąjungą ar Tarptauti-
nį teisumą. Buvo bijojama, kad kitos valstybės neapgautų Ame-
rikos diplomatų. Iš kitos pusės šaly visai džiugėsi "pros-
perity" ir nepaisė kas atsitiks su likusia pasaulio dalimi.

Toki Suvienuose Valstijų izoliacija, apsitvėrimas nuo kitų
kraštų, pradėjo griuti ir irti tuojau po to kaip čia susuko lizdą
depresija, bedarbė, finansinis krizis ir kitos nelaimės. Bet smar-
kiausiai išjudino Vašingtoną, tai Japonų žygiai Manžirijoje ir
Kinuose. Japonai bando pasigrobtį dalį žemių savo skaitlingo
gyventojais, bet atsilikusių kaimynų. Amerika per daug nepasi-
tikėdama Japonais kreivai žiūri į pastarųjų karinius užman-
ymus ir keliatą kartų bandė juos perspėti.

Suvienuose Valstijų valdžios atstovai p. Stimson pareiškė
stoją už Taiką, sutartis ir nepripažinimą jokių teritorialinių,
rubežiaus permainų, įvykintų ginklo pagalba. Šitoks nusistaty-
mas bus laikomas ne tik Azijoje, bet ir Europoje. Suvienuose Val-
stijos nepripažįsta karo, jį pasmerkė, padarė "outlaw" arba ki-
taip sakant davė vilko bilietą. Ir kuri tik valstybė bandytų gin-
klo pagalbą pasigriebti sklypą iš savo kaimyno, tas pasigriebi-
mas nebus pripažintas teisėtu. Jeigu nori teisybės surasti, ješ-
kok jos be ginklo.

Su šituo principu, beabejo, visi sutiksime, žmonių kraujas
per daug brangus, kad laistyti jį kuomet tik vienam ar kitam
užsė noras pasinaudoti proga ir ką nors užpulti. Bet kaip tenka
pastebėti, vis principas taikomas atėčiai, bet nieko nemini apie
praeties įvykius. Amerika atsisako pripažinti kardą kaipo
vyriausį teisėją; jo nuosprendžiai atėity bus lygus zero. Bet ką
kardas užkariavo bėgyje pastarųjų keliolikos metų Suvienuose
Valstijos, matyt, patydomis pripažino kaipo įvykusį faktą.

Vilniaus kraštas tapo atpėstas nuo mūsų ginklo pagalba.
Aiškesnio prasizengimo prieš Stimsono principą nebegali būti.
Vienok p. Stimsonas nenori pastebėti ir pasmerkti šitos pikta-
darybės. Keliatas metų juk negalėjo ištrinti kriminalinio lenkų
pasilegimo arba paversti jį garbingu žygiu. Jeigu Vašingtone
politikai nori pasirodyti prieš visus kaipo sąžiningi ir bešališki,
jie turėtų rauti susaknim visas nedorybes, o ne vien tik mėtyti
tuščias frazes.

"NEISTIKIMOS" PARAPIJOS

Vietiniams lietuvių katalikų dvasiškiams tenka nemažai pa-
krapstyti galvas kaip čia įtikis savo vyskupams ir kardinolui,
kurie reikalauja persimti amerikozimu ir pamažu įvesti baž-
nyčiose anglų kalbą. Nors visi žmonės skaitosi prieš Dievą lygus
ir nei viena kalba nepasiekia dangaus greičiau už kitas, tačiau
aukštajai katalikų dvasiški, kuri didžiojoji airių kilmės nėra
smagu girdėti svetimi liežuviai. Pagaliau, kuomet vyskupai
apart tikėjimo platinas dar ir amerikanzaciją, daugelis turtuolių
padidins savo aukas.

Kaip tai nebutų, bet katalikų žažnyčios vyriausybė Ameri-
koj deda daug pastangų ištautinimui atėivių. Tie kunigai, kurie
šventai pildo visus vyskupo įsakymus, ypač kalbos klausime
gana visokių privilegijų ir paaukštintimų. Kiti gi, savystovinio
tipo kunigai, kurie stoji už gimtinės kalbos palaikymą įtrau-
kiami sykiu su savo parapijom į juodąjį sąrašą, kuris skelbia-
mas net per spaudą! Ar tai neganėtinas persergėjimas revoliu-
cingiems kunigam. Neuzmirškim, jog vyskupo nubaustas ar pra-
šalintas netenka teisės pasilikti savo profesijoj.

Šiomis dienomis Chicago dioclezijoj prasidėjo maldaknygių
revizija. Specialis cenzorius peržiūri ir pasako kokias giesmes
išmesti, o kurias pridėti. Čia eina ne vien tinkamumo klausimas.
Revizija vedama amerikanzavimo tikslais ir kuri tik giesmelė
priesinga tam—ji tuojau išbraukiama.

Keli atėivių kunigai pakėlė protestus. Vienas jų net katali-
kų dienrašty sušuko: "Pamatuoti ir teisingai elgtis parapijos,
kuomet jos atkakliai kovoja su tokiom amerikanzatoriu pas-
tangom." Gaila, kad lietuvių katalikų dvasiški ja ir spauda ne-
drįsta pasakyti griežtesnio žodžio. Ne visi juk su tuom sutinka.
Yra nemažai tokių kurie supranta grėšiantį pavojų, bet, matyt,
kol kas tyli sukandę dantį, bijodami patekti į "neišistikimų" pa-
rapijų skaičių.

BEDARBŲ SELPIMAS

Pereitam "Sandaros" num. tilpo viešas pranešimas tam
tikro komiteto, kuriam pirmininkauja p. J. Gulbinienė. Praneši-
me raginama organizuoti lietuvių tarpe pašalpą bedarbiams
rengiant bazarus, renkant aukas pinigais, drabužiais ir t.t. Šis
labdarybės darbas turėtų rasti kuoplažiausio pritarimo. Ne visi
esame taip prispausti bedarbė, kad negalėtumėm prisidėti savo
centu sušelpimui tų, kurie neteko paskutinio duonos kasnio.
Žinoma, niekas nesitikti surinkti desėtkus tukstančių dolerių
arba aprupinti visus bedarbius. Toks uždavinys ne mūsų pajė-
goms. Bet visai nieko neveikti irgi nepateisinama. Darykime ką
galime. Jeigu skaitomės gėrais lietuviams, parodykim savo lietu-
viškumą gyvu pavyzdžiu ir neatsukime nugaros vargstantiems
savo tautiečiams.

Ateinanti žiema bus daug sunkesnė už pereiną. Kongreso
paskirti 300 mil. dolerių toli gražu neužteks. Tai tik lašas juroj.
Klausimas ar valdžia susimils paskirti dar antra tiek. Jeigu ir
paskirtų, tai vistiek pagalbos ranka nepasieks visų reikalaujan-
čių.

Apžvalga

IMPORTUOJA STEBUKLINGĄ SOVIETŲ VANDENĮ

Mūsų bolševikai pradeda po
truputį rimtėti: Pirmiau jie
žaisdavo it maži vaikai tuščiom
svajonėm ir akiai sekė "matuš-
kos" Rusijos nurodymus. Jie
importavo iš Rusijos Stalino
idėjas, obalsius ir fanatiškai
smerkė Maskvai neišistikimus —
Trockį, Pruseiką ir kitus.
Tai buvo seniau ir kas buvo,
tai praėjo. Dabar mums bolševi-
kai nusprendė, jog idėjos šiaip
ar taip neregimas dalykas ir
jomis ilgai nesidžiaugsi. Už tą
jie sumanė importuoti kitokių
pastiprinančių elementų.

Pereito trečiadienio "Laisvė"
randame oficialų pranešimą,
jog Brooklynne susilaukta:
"Sovietų Kaukazo šaltinių mi-
neralinio vandens." Vanduo tu-
rįs stebuklingų ypatybių pagel-
bėti viduriams maistą virškinti,
akstina žmogaus kūno veikimą
ir priduoja jėgos..
Mūsų bolševikai verti pagiri-
mo už tokią nepaprastą pažan-
gą. Atidėję šaly pasaulinę re-
voliuciją ir steigimą proletari-
nės diktatūros, jie griebėsi im-
portuoti vandenį iš "šventos
žemės" gydymui įvairių ligų.
Pirmausia, jie žinoma, patys
save aprupinus, nes po tiek me-
tų bergždžio darbo juose įvyko
visų galų pajimas.

Taigi reikia tikėti, jog Sovie-
tų mineraliniai šaltiniai bus
naudingesni už Stalino idėjas.
Kaip lietuvių patys sau ken-
kia pastebėm iš sekančio pa-
vyzdžio. Pietų Amerikoje gyve-
nanti mūsų tautiečiai kaip ir
visur pasidalinę sriovėmis. Neį-
pratę kaip reikiant gerbti svei-
timos nuomonės jie vieni kitus
pravardžioja ir skundžia vald-
žiai kaipo prieš valstybinius
elementus.
Darbo agentūros girdėdamos
apie tai atsisako rekomenduoti
lietuvius. Tuomet mūsų žmonės
"apsikrikština" čekais, lenkais
ar kuom kitų ir eina jėskoti dar-
bo.

Ačiu Dievui šios šalies lietu-
viai persirgo ta liežuviavimo li-
ga.
BUVĖS "SANDAROS" REDAKTO-
RIUS P. J. PRONSKUS, TARP-KITKO
SUMINI "L. Z." IR PROF. M. BIRŽIŠ-
KOS KELIONĖ J. AMERIKĄ. PASAK JO:
"Vienas iš žymesnių prof.
Biržiškų paskutinių metų
žygių buvo jo kelionė į Šiau-
rinės Amerikos lietuvių kolonijas.
Po Jono Vileišio tai buvo pimas
Lietuvos vyras, pasiekęs Amerikoje
tokių vietų, kurioj direktorių pasi-
liko iki pat ištrėmimo, želigovs-
kio laikais.
Buvęs "Sandaros" redaktori-
us p. J. Pronskus, tarp-kitko
sumini "L. Z." ir prof. M. Biržiš-
kos kelionė į Ameriką. Pasak jo:
"Vienas iš žymesnių prof.
Biržiškų paskutinių metų
žygių buvo jo kelionė į Šiau-
rinės Amerikos lietuvių kolonijas.
Po Jono Vileišio tai buvo pimas
Lietuvos vyras, pasiekęs Amerikoje
tokių vietų, kurioj direktorių pasi-
liko iki pat ištrėmimo, želigovs-
kio laikais.

BUVĖS "SANDAROS" REDAKTO-
RIUS P. J. PRONSKUS, TARP-KITKO
SUMINI "L. Z." IR PROF. M. BIRŽIŠ-
KOS KELIONĖ J. AMERIKĄ. PASAK JO:
"Vienas iš žymesnių prof.
Biržiškų paskutinių metų
žygių buvo jo kelionė į Šiau-
rinės Amerikos lietuvių kolonijas.
Po Jono Vileišio tai buvo pimas
Lietuvos vyras, pasiekęs Amerikoje
tokių vietų, kurioj direktorių pasi-
liko iki pat ištrėmimo, želigovs-
kio laikais.

BUVĖS "SANDAROS" REDAKTO-
RIUS P. J. PRONSKUS, TARP-KITKO
SUMINI "L. Z." IR PROF. M. BIRŽIŠ-
KOS KELIONĖ J. AMERIKĄ. PASAK JO:
"Vienas iš žymesnių prof.
Biržiškų paskutinių metų
žygių buvo jo kelionė į Šiau-
rinės Amerikos lietuvių kolonijas.
Po Jono Vileišio tai buvo pimas
Lietuvos vyras, pasiekęs Amerikoje
tokių vietų, kurioj direktorių pasi-
liko iki pat ištrėmimo, želigovs-
kio laikais.

BUVĖS "SANDAROS" REDAKTO-
RIUS P. J. PRONSKUS, TARP-KITKO
SUMINI "L. Z." IR PROF. M. BIRŽIŠ-
KOS KELIONĖ J. AMERIKĄ. PASAK JO:
"Vienas iš žymesnių prof.
Biržiškų paskutinių metų
žygių buvo jo kelionė į Šiau-
rinės Amerikos lietuvių kolonijas.
Po Jono Vileišio tai buvo pimas
Lietuvos vyras, pasiekęs Amerikoje
tokių vietų, kurioj direktorių pasi-
liko iki pat ištrėmimo, želigovs-
kio laikais.

gus ir vakarus visos trys svar-
biausios Amerikos lietuvių
srovės, katalikai, socialistai
ir sandariečiai. Prof. Biržiš-
kos vizitas pas mūsų brolius
Amerikoje parodė, kiek ten
yra laukiama iš Lietuvos stp-
rių inteligentiškų, tolerantiš-
kų ir, svarbiausia, tyrai žmo-
niškų svečių. Reikia tikėti,
kad jo pėdsakai Amerikoje ne-
greit teisidils.

Prof. M. Biržiškų veikimas
ir patsai gyvenimas yra pašvė-
tas vienai aukštai idėjai — Vil-
niaus vadavimui. Butų gerai,
kad jo troškimas lygiai kaip ir
Dr. Jono Basanavičiaus išsil-
dytų dar jam gyvam esant.

Laikas Pagalvoti Apie Sandaros Namą

Gal kam šis klausimas atro-
dys per daug drąsus. Kalbėti
apie nuosavaus namo įsigijimą
šiais depresijos laikais, reikėtų
beveik tą patį ką svajoti apie
šokimą per aukštą medį. Visi
žinome, kad sandariečiai nėra
dideli turtuoliai; bemaž ko visi
nariai paprasti darbininkai, ku-
riuos krizis palietė gan skau-
džiai. Mūsų organizacija gyvu-
ja ne del pelno; ką turėdavo ir
ką surinkdavo siusdavo iki pas-
kutinio cento, besikuriantis Lie-
tuvai.

Tačiau nežiurint į visas tas
nepatogias aplinkybes, sanda-
riečiai visgi svarsto apie nuosa-
vo namo įsigijimą. Mes supran-
tam, jog tas labai ir labai sun-
ku atsiekti, bet iš kitos pusės
negali būti jokios abejonės, jog
be pastovaus centro, be nuosa-
vos pastogės nėra galimybės
taip išvystyti tautinį ir kulturi-
nį darbą, kad jis atsakytų šių
dienų reikalavimams.

Svetimoj, nusamdytoj vietoj
jautiesi, kaip laikinas svečias,
čia nėra išrokavimų daryti di-
delių pakeitimų, nes gal atei-
nanciais metais savininkas su-
manys pakelti rendą. Norėtum
paužuoti vidurinę ir išorinę iš-
veidą, kad Sandaros centras
atrodytų, kaip lietuviškos kultū-
ros centru. Vienok kuris nori
eikovoti pinigus ir darbą tai vie-
tai, kuri yra tik tuomkartinė.

Depresija, tiesa, užmuša daug
gražių troškimų. Bet ji negali
nuslopinti mūsų dvasios ir kuno.
Mes pasilikom tie patys žmonės
ką buvom pirmiau, tik gal ne-
perleidžiam per savo rankas
tiek dolerių, kaip "prosperity".
laikais. Bet už tai, dabar viskas
atpigo ir nekiliojama nuosavy-
bė galima šiandien gauti už treč-
dalį buvusios vertės. Reikia ati-
duoti kreditas Amerikos lietu-
vių katalikams, už jų sugebėji-
mą įsitaisyti puikias įstaigas;
namus, mokyklas, viešbučius ir
t.t. Gaila tik, kad tas viskas už-
rašyta kaipo dovana airių vys-
kupams ir lietuviams daugiau
nepriklauso.

Vienok ką sandariečiai pasi-
statys, tai jų ir bus. Turėdami
savo namą, mes jį paverstumėm
į Amerikos lietuvių tautinį cen-
trą, kur atspindėtų visi mūsų
geriausi ir naudingiausi sieki-
mai. Tame centre grupuotusi se-
noji karta, palaikanti ir tobuli-
nanti atsivežtas iš savo tėvynės
tradicijas. Čia spiestusi jauni-
mas ir, pamažu, lėtai žings-
niais artintusi prie to, kas yra
lietuviška.

Toki tai yra pamatinė idėja
nuosavaus sandariečių centro.
Pats gyvenimas ir mūsų ateitis
reikalauja, kad tvirtumėm ką
nors pastovaus, kas užsiliktų il-
giems metams; kas trauktų ir
jungtų prie savęs Amerikos lie-
tuvius.
Ar mes galime įsteigti tokį
centrą? Beabejo. Rimtai viską
apsvarstę padėkim dabar kerti-
nį akmenį, o bėgyje metu, dvie-
jų užbaigsim statyti ir patį ru-
mą, kuris pasiliks istoriniu pa-
minklu.—M. Vaidyla.

Ivertinu Demokratų

Laisvas Žodis Apie Musų
Veikėjus.

Seniaus aš nenorėdavau skai-
tyti "Sandaros" manydamas,
kad ten nėra vietos išsireikšti
mintį paprastam žmogui. Bet
kartą sutikęs vieną asmenį iš
Sandaros štabo paprašiau, kad
man siuntintų "Sandara",
idant plačiau susipažinčiau su jos
taktika bei nusistatymu. Ir štai
"S." 35-tam num. pastebėjau
straipsnį "Kaip subendrinti
SLA ir ALTS." po kuriuo pasi-
rašo J. P. Nors tai ir drąsus pa-
sakymas, bet tame yra daug
teisybės ir, mano supratimu bu-
tų galima atsiekti.

Sekančioje laidoje "Demokra-
tas" pareiškia teisybę, pastaty-
damas klausimą: "Ar demokra-
tas yra kokiems ar kam uždro-
žęs biznu kaip čigonas šermu-
kui, nors tas būtų ir reikalinga."
Kam jis tai taiko—sandariečiai
ar socialistai, tegul tas galvą
suka, kas taip daro. Rodos, aš
neklusiu pasakydamas, kad vie-
nas lakštingalos balseliu išprašė
iš mūsų SLA didelę sumą pini-
gų. Aš įvertinu jo balselį, bet
smerkiu jo darbelį. Taipgi turiu
pasakyti, kad tie, kurie čiulba
lakštingalos balseis, nedaro jo-
kio gyvumo organizacijoj. Jų
darbai organizacijoj yra lygus
zero. Bet jeigu kuomet pasidaro
kibirkstėlė nesusipratimų, tai
jie tuojau prisidare "afidavitų",
ir siunčia į centrą, kad tik
patekti į delegatus. O taip daro
ne paprastieji nariai, bet taip
vadinami dvasios vadai. Na ir
subendrink jėgas pasekminges-
niam veikimui! ALTS. nėra to,
kas SLA. Mat ten kvepia kre-
šėlis, kurį nešioja SLA. Išdinin-
kas ir todėl vienas per kitą prie
jo bėga. Tas jau aiškiai pasireiškė
Pittsburgh, Webster viešbu-
tyje. Na ir ką galima tikėtis iš
tokių didvyrių-vadų. Ir štai skel-
bia "evangeliją": mes silpninam
jusų dvasią ir naikinam jusų
eiliniai nariai sudėtą turtą.

Ačiu jums vadai už tokią ma-
loną, bet mes turime pareikšti,
kad mes jusų evangelijos ne-
klausysime ir atėityje jusų dik-
taturės netoleruosime, nes jusų
lygybės obalsis jau mums įsi-
pyko. Mokslas yra geras daly-
kas, bet kuomet jis panaudoja-
mas apgavystei, to toleruoti ne-
galima.

"MAŽA LIETUVA PAKLUPDĖ
DIDŽIASIAS VALSTYBES"
Anglijos Spaudos Baisai Apie
Hagos Teismo Sprendimą.

Hagos teismo sprendimą Klai-
pėdos byloje paminėjo visa an-
glų spauda. Anglų spaudos dalis
idėjo tikta oficialų Reuterio
agentūros komunikatą. Reute-
rio komunikatas prasideda žod-
žiais: "Po trijų mėnesių darbo
Hagos Teismas paskelbė spren-
dimą savo esminėj daly palankų
Lietuvai." Paskui trumpais bro-
žais komunikate yra nupasakota
Klaipėdos bylos istorija ir, pa-
galiau paduoti Teismo paskelbti
sprendimo punktai.

Kita spaudos dalis šią žinią
pranešė su savo komentarais ir
charakteringomis antraštemis,
pabrėždama Lietuvos laimėjimą.
Pav., "Bottingham Evening
News" rugpjūčio 17 d. pavadinęs
savo straipsnį "Maža valstybė
laimėjo bylą su alijantais," šiaip
rašo: "Lietuva viena iš jaunųjų
Pabaltės valstybių, buvusi prieš
karą Rusijos Imperijos dalis,
laimėjo Hagos Tarptautiniam
Teisme bylą, kurią buvo pateikę
svarstyti Didžioji Britanija,
Prancuzija, Italija ir Japonija.
Ginčo objektas buvo Klaipėdos
kraštas." Toliau minėtas laik-
raštis, aprašęs visą Klaipėdos
krašto bylos istoriją ir Hagos

Teismo sprendimą, baigia straip-
snį šiais žodžiais: "Šio klausimo
palankus išsprendimas mažos
valstybės naudai prieš didžiasias
valstybes įrodo Teismo bešališ-
kumą ir griežtą įstatymų bei
teisingumo laikymą iš tarp-
tautinių teisėjų pusės. Tai yra
gražus teisėtumo pavyzdys, kurį
Tautų Sąjunga pamažu įgyven-
dina pasauly. Ankščiau daug-
ma ginčių budavo sprendžiami,
vadovaujantis daugiau jėgos,
negu teisėtumo sumetimais."
Iš kitų anglų spaudoj idėty
straipsnių paminėtos antraš-
tės. "Liverpool Evening Ex-
press" patalpino Hagos spren-
dimą su šitokia anrašte: "Brita-
nija, Prancuzija, Italija ir Japo-
nija pralaimėjo Hagos Teisme."
"Torbay Express" sprendimą
paskelbė su antrašte: "Maža
Lietuva paklupdė didžiasias val-
stybes." "Lietuva teisi" — rašo
"Morning Post." Klaipėdos di-
rektorijos pirmininko atstata-
mas nuo pareigų buvo regulia-
rus" pavadinu savo straipsnį
"The Nottingham Guardian."
Be to, visa eilė laikraščių užvar-
dino Hagos Teismo sprendimo
pranešimą vienodai: "Hagos
Teismas nusprendė Lietuvos
naudai" tuo bent iš dalies ati-
taisydami vokiečių paskelbtus
šmeižtus prieš Lietuvą bylos
metu.

PARBĖGO ŽMONA SU VISU
VYRO TURTU
Šiomis dienomis pil. A. Š.,
gyv. netoli Garliavos miestelio,
žmona slaptaf nuo savo vyro pa-
bėgo. Pil. Š. tarnybos reikalais
buvo išvažiavęs, o kai sugrįžo
namo, tai nerado nei žmonos,
nei savo turto. (A. Š. turėjo 16
ha ukį, kurį gavo kaip savano-
ris). Jo žmona, vyrui nesant
namie, su savo meilužiu, matyt,
iš anksto susitarę susikrovė į
auto suvežimį visą vyro turtą,
kurį tik galėjo paimti, o arklius
priešio prie sunkvežimio (Liko-
si nepagrobta tik du paršiukai,
kurie, matyt, iš tvarto buvo pa-
bėgę, o žmona jų nesugavo), be
to žmona išsiėmė iš banko pil.
Š. padėtus jos vardu pinigus ir
išdumė į savo meilužio gyveni-
mą vietą, kaž kur netoli Klai-
pėdos miesto.

Parvažiavęs pil. Š. namo ir
nieko neberadęs, baisiai išsigan-
do, manydamas, kad tai plėšikų
darbas. Bet nuo kaimynų sužino
jo, kad šį "plėšimą" atliko tik-
roji jo žmona su savo meilužio
pagelba.

Gavęs tokių žinių, pil. Š. trau-
kiniu išvyko į Klaipėdą ieškoti
žmonos ir savo turto.

REMKIME SANDAROS
BALETO MOKYKLĄ
Jau geras laikas kai prie
"Sandaros" yra įsteigta baletu
mokykla, kuriai vadovauja žy-
mus mokytojas Andriejevas.
Čia lietuvių jaunomenė yra
tikrai gerai lavinama klasiškų
šokių pritaikytą lietuvių dva-
siai. Visi mačiusieji tos moky-
klos mokinių pasirodymu yra nu-
stebinami tos mokyklos vedėjo
dideliu gabumu taip greitai ir
gerai išlavinta mūsų jaunome-
nė. Todėl remkime ją!
— Brijunas.

GATVĖS TAIŠO ŽMONIŲ
KAULAIS
Visbutų kaimė prie Tauragės
miesto pil. Juškos žemėje yra
žvyrduobė iš kurios veža žvyrą
keliams, gatvėms taisyti, įvai-
rioms duobėms pilti ir t.t. Žvyr-
duobė pilna kaukuolių, žmonių
griaučių, kaulų ir t.t. Taigi tuos
kaulus vežą ant kelių ir taura-
giškiai tūti malonumą vaikščio-
ti žmonių kaulais.

Be kaulų randama daug šoni-
nių, įvairių indų bei šiaip įdomių
daiktų. Reiktų kaip nors su-
tvarkyti šį dalyką, nes vaikš-
čioti žmonių kaulais mažą ma-
lonumo.

ŠIS BEI TAS

Raiso A. Brijunas

PATRIOTIZMAS

Patriotizmas yra savo prigimtas tėvynės mylėjimas. Jeigu mylėjimas savo artimo, savo šeimynos skaitosi palaima bei butinu ir sveikintinu apsišreiškimo, tai mylėjimas savo prigimtos tėvynės yra taipgi sveikintinu žmogaus pareigų atlikimu. Iš širdingos meilės mes darome viską kas aukšta, dora ir praktiška. Taipgi žmogus patriotizmu (tėvynės meile) persiėmęs stengiasi tikrai gerą savo tėvynę daryti.

Gerą tėvynainis, matydamas savo šalį vergijos bei priespaudos jungtį velkant, stengiasi kovoti su priespaudėjais ir paliuosuoti savo mylimą šalį. Lietuvis nešant Rusijos ir Vokietijos carų ir kaizerių jungtį, jos tikrieji sunai ir dukteris dirbo ir kovojo, net savo gyvastį statydami pavojui, kad atgavus laisvę savo tėvynę.

Ir tėvynę turint savo tautinę laisvę bei neprigulmybę geras patriotas tame nemato savo pareigų. Juk ir savo neprigulmybę turint šalies gyventojai vien neprigulmybę negali gyventi. Šalies gyventojams reikia valgyti, apsirengti ir turėti pastogę. Geram tėvynainiui negali būti smagu matant, kad ir mažą dalį tėvynės gyventojų neturint rytojaus užtikrinimo. Juk visi tėvynės gyventojai turi tą pačią širdį; juk visus juos vienodai motinos išauklėjo ir tas pats tautos kraujas randasi jų gyslose. Maži kuklikėliai ne savo noru atėję mūsų šalies padangėje neturi sutikti skurdą ir vargą. Taipgi geras patriotas visai tai matydamas stengiasi taip viską savo tėvynėje sutvarkyti, kad visiems šalies gyventojams būtų gera gyventi savo tėvų žemeje. Tai nėra lengvas darbas viską gerai sutvarkyti, bet geri norai ir nuosirdus darbas pageidaujamas vaisius visada gali atnešti.

Draugijinių Teorijų Gimimas.

Todel nėra stebėtina, kad prie dabartinės draugijinių gyvenimo sistemų geri patriotai mato turta ir skurdą einant ranką rankon ir ieško naujų būdų draugijinio pertvarkymo, kuriame skurdas būtų negalimas apsišiekimas žmonių gyvenime. Tokios patriotų pastangos buvo ir yra apdainuotos poetų ir gautinomis išvadomis filosofų ir mokslininkų. Demokratija, socializmas, anarchizmas ir yra pasėkos draugijinių mokslų vynu, kurie savo aukščiausiu uždavimiu skaito panaikinimą pasaulio skurdo ir nelaisvės. Gi tikras savo tėvynės mylėtojas kaip tik ir geidžia matyti savo tėvynę laisva ir be skurdo. Tik-tai tikras patriotas negali sutikti su prievarta brukimo kokios nors partijinės teorijos; patriotas nepakentia, kad kas nors viską šmeižyti bei koliotu kas pas mus geru ir užsimerkęs bruktu savo tavorą.

Tikras patriotas skaito demokratinių žmonių valdymą, bent dabar, geriausiai ir teisingiausiai.

Nes prie demokratijos, mokslu keliu, galima studijuoti visokias draugijines teorijas, per tikrinti ir jas priimti arba atmesti. Prie laisvos demokratijos jeigu tautos seimas matys to laikinio krašto tvarkymosi bei gamybos ir sunaudojimo budus esant neatatinkamais gyvenimo reikalavimams, paduos visas šalies gyventojų nubalsavimui, kokios šalies tvarkymosi sistemos jie nori, ir didžiumos balsai skaitysis tautos valia. Gi tautos valia išsireiškė daug tobulesnėje formoje, kai jus daugiau žmones bus apsišvietę ir kulturingesni.

Netikri Patriotai.

Prie netikrųjų patriotų pri-skaitoma visi tie, kurie savo gyvenime nėra kovoję už tautos laisvę ir tik naudojasi kitų iškovota laisvę ir tėvynėje teikiama progomis. Tokiems "patriotams" būtų buvę ir prie caro bei kaizerio viskas gerai, jeigu jie tik būtų gavę aukštas vietas ir vieną kitą medalį. Tos rūšies "patriotai" nemato ir nenori matyti blogumų savo tėvynėje, nes jiems ir jų klykai yra gera gyventi. Vargiai tokie "tautos vadai" ką naudingo tautai ir sugebėtų nuveikti, nes jie nestudijuoja ir nenori susipažinti draugijinių mokslininkų pagamintomis teorijomis ir iširtais priparodymais.

Taipgi partatė, "kad ir prastas, bet tik kad savas"—visai neatatinka šių dienų žmonių gyvenimui ir nusistatymui.

Niekas šiandien nepakęsk skaudaus bizuno mušimo, nors tas bizunas būtų ir saviško rankoje. Šiandien visų mūsų didžiausiu troškimu yra turėti duoną ir laisvę, o ne priespaudą, badą ir skurdą, negu reikalinga. Seimininkė turi kreipti atydą į maisto vertę kuomet perka. Jeigu taip darys galės netik prisistatyti maistingesnį valgį, beta galės nusipirkti už mažiaus pinigų.

Imkime mėsa—ji gali žymiai sumažinti mėsos bilą jeigu tik pirkis pigesnę mėsa.

Brangumas nereiškia kad mėsa yra geriausia. Svaras pigesnės mėsos yra toks maistingas kaip ir griežins jautienos ir kitos brangios mėsos. Kad nors negalima vartoti tą pigesnę mėsa kaip brangesnę, kotletais ir taip panašiai, bet galima ją sutinti, su kitomis priedais, kepti, padaryti pajus, sriubą ir t.t. Ir tas pats su vis-tomis, pigesnes galima vartoti sriuboms ir taip skaniai sutaisyti.

Patartina vartoti žuvis nors du kartu į savaitę. Privalome valgyti žuvis nes pristato kunui labai reikalingą ioda.

Išmintinga seimininkė prižiū-ria kad šeimyna gauna užtekti-nai pieno, nors vieną kvortą kiekvienam vaikui, ir pantę kiel-vienam augusiu. Pienas yra iš visų geriausias maistas nes pris-tato mineralus kuriuos kunas reikalauja. Jeigu tik kiekvienas

Žmogus gers stiklą pieno su kiekvienu valgiu bus sveikesnis.

Pienas pigus, vienas iš pigiausių maistų—vartok daugiau.

Negali valgyti per daug daržovių, ypatingai lapuotų, kaip kopūstų, žiedkopūstų, "broccoli" salotų, salierų ir pan. Daug daržovių galima žaliais valgyti, ypatingai salotas, tomates, salie-ras, morkvas ir kopūstus.

Vaisiai ypatingai citrinai, apelsinai, ir "grapefruit" tankiai vartojami. Obuoliai ir bananos ypatingai geros.

Daržovės ir vaisiai pristato reikalingų vitaminų, kaip ir mineralinių druskų ir kas svarbiau pristato viduriams paliuosavimo medžiagos.

Dedant į Dėžes Cielus Obuolius

Reikia nuplauti obuolius kuri neperdaug minkšti. Paskui išimti širdis (nuluoti galima, jei bus tuojau vartojami). Įdėti juos į verdantį vandenį ir palaikyti dvi minutes. Išėmus sudėti į šaltą vandenį. Paskui sudėti juos į stiklines bonkas arba bėkines ir ant jų užpilti karšto sirupo, kuris padaromas virinant 2¼ svarus cukraus ir 5¼ kvortas vandens. Paskui liuosai uždėjus dangtelių, įdėti bonkas į verdantį vandenį ir virinti apie 20 minučių. Juos išėmus reikia gerai užsukti dangteliu, apversti ir atvėsus suvynioti į popierą ir padėti. Kaip ilgai reikia virinti tegalima spręsti tikrai nuo vaisiaus prinokimo ir žiūrėti, kad nepermainytų spalvos ir nesuminkštėtų.

Kietus ir ruktus obuolius galima nuluoti, išimti širdis ir išvirti taip kaip augsčiau pažymėta. Obuoliai čielii suvirinti gali būti visai valgomai.

Ant pusryčių, su pienu ir cukrum: iskepti, kaip kepti obuoliai, su kepta paršiena—galima obuolius kepti taukuose kur paršiena kepė ir t.t. Sirupą virtų obuolių galima sunaudoti darant gėrimą.

Lietuvoje

Krizis palietė ir mūsų šalė Lietuvos. Oficialioji valdžios spauda "Lietuvos Aidas" ir kiti laikr. savo laiku tikino mūsų vi-suomenę, gražiais žodeliais glo-s-tė, girdi, Lietuva esanti, lyg toji oazė dykumose, neliesia krizio, ekonomiskai puikiausiai susi-tvarkiusi. Motyvaso savo tvir-tinimus tuo, kad esą valdinin-kams bei valstybės tarnauto-jams algos nėra mažinamos. Na, žinoma, visi džiaugėmės, kad mūsų šalėlis reikalai taip gra-žiai vedami, taip puikiai stovi.

Tuo gi tarpu, kad susilaukėm tarnautojams algų numažinimo, tai net nustebo. Sprendžiant iš algų numažinimo, reikėtų da-ryti išvadą, kad mūsų šalėlis reikalai blogiausiai stovi. Juk niekur taip algos nenumuštos, kaip pas mus.

Šią vasarą siautę lietūs su le-dais daugelyj vietų iskapojo vi-šą derlių. Tačiau nevisur. Ben-drai, viso krašto ukiui ledai ne-kažinką tepakenkė.

Kaune, nors ir krizio metais, švaistosi, kaip ir seniau, visoki automobiliai, pigieji ir brangie-ji ("Ford", "Chevrolet", "Fede-ral", "Buick", "Studebaker", "Oakland", "Graham", "Fiat", "Renalt", "La Salle", "Opel", "Chrysler", "De Soto", "Peu-geot", "Cadillac" ir t. t.). Musų plentais užia autobusai, baigda-mi konkuruoti geležinkelių gar-vežius.

Šiais metais, rods, visos val-džios įstaigos aprupinta rašom-žiomis mašinėlėmis. Anksčiau valdžios įstaigos pirkosi ameri-kietiškas rašomąsias mašinėles, k. a.: "Remington", "Under-wood" ir kit. Dabar-gi perkama ik vokiškos. mat jos daug bi-gesnės. Teisingumo Ministerijos dauguma įstaigų bei notariatai, taip-gi kairios pašto įstaigos

aprupinta mašinėlėmis "Ura-nia", policijos įstaigos — maši-nėlėmis "Ideal". Yra dar musų įstaigose mašinėlių "Fortuna", "Kontinental" ir kitokių.

Amerikietiškos, k. a.: "Rem-ington", "Underwood", "Wood-stock", "Smith Brothers and Co." pasižymi patvarumu: nors per ilgai jomis dirbant, vis vien jų raidžių takas buna lygus. Tuo gi tarpu kitų mašinėlių takas iš kryptas: rašte nelygiai raidės, viena žemiau, kita aukščiau.

Kauno languose bei vitrinose matyti daug mažųjų rašomųjų mašinėlių (the typewriters por-tables). Jas, matomai, perka privatus asmens ir, labai retai, valdžios įstaigos. Matomai, ir pas mus vis daugiau randasi rašytojų bei korespondentų, gi jiems rašomojo mašinėlė — bu-tinas dalykas.

Mergina - Karžygė

Daugelis iš mūsų yra girdėję arba skaitę apie pavojus ir sun-kumus, kuriuos turėjo panešti musų pirmtakunai, norėdami pasidaryti gyvenimą dėl seves, šioje naujoje šalyje, tuomet u-žėniuose miškuose ir dykumuo-se. Alkis ir nuobodumas, sun-ke darbas ir laukimas geresnės ateities, buvo visas, taip sakant, kasdienis vaizdas. Pavojus nuo Indijonų ir nuo laukinių žvėrelių buvo kasdieniniu dalyku. Tas pats buvo ir su Prancuzų pirm-tiniais ateiviais Kanadoje.

Su virš du šimtai metų atgal, apie dvidešimt penkios mylios nuo Montreal, prie St. Lawrence upės buvo medinių rastų fortas. Žemė apie fortą buvo apdirbta, nebuvo nė jokio miško, taip kad būtų galima matyti jeigu prie-šai bandydavo daryti užpuoli-mą; apdirbta žemė tarnavo dėl pasėlių; taipgi ir ganykloms dėl gyvulių. Aplinkui fortą buvo pa-daryta stori medžių sieną, su-kaikų smaigaliais žemyn, taip arti viens kito jog kulkoms sun-ku buvo pasiekti forto sienos. Prišakyje forto buvo namelis iš storių sienojų, jungiantis su siau-ru aleja su didžiuoju fortu; čion buvo laikoma ginklai, ir kita ap-sigyrimo medega.

Komandierium forto tuo laiku buvo M. de Vercheres. Jo šei-myna susidėjo: iš jo pačios, dviejų mažų sunų, dešimt ir dvylikos metų, ir dukters, Ma-deline, mergaitės keturiolikos metų. Tuomi laiku forte nebuvo daug kareivių, vos keletas M. de Vercheres spēkos susidėjo iš dvidešimties vyrų, kurie, drau-ge su savo šeimynomis, gyveno viduryje tos sienos, iš sukaltų rastų. Šie vyrai turėjo įsiti for-tą nuo užpuolikų, išdirbti žemę pasėliams, prigaudyti žvūių iš upės, ir primedžioti žvėrių iš miškų, užlaikymui šeimynų. Laikė piutes visį ligi vieno tu-rėjo dirbti laukuose, kad prisre-ngūst del sunkios žiemos, nes labai tankiai laivai iš Prancijos tuomet neatidavo.

Vieną labai gražią dieną laikė piutes pats forto komandierius ir visi kareiviai buvo laukuose, išskyrus du, kurie buvo ant sar-gybos. Viskas aplink tą dieną išrodė ramu ir tylu. Miškas iš tolo stukojo, paskendęs saulės spinduliuose, ir upė rodos tin-gėdama, ritosi nuo karšto oro. Bet kailių medžiotojas, kuris buvo sustojęs forte vakar prane-šė, kad pas Indijonus yra pakil-ęs karingas upas. Medžiotojo žodžiai buvo priimti su abejojė, nes niekas nemanė kad Indijo-nai drįstų ateiti taip arti Mont-real. Vienok-gi komendantas bu-vo pilnas juodų minčių apie vi-sokias galimybes ir jis ragino piovėjus prie darbo, taip, kad greičiau užbaigtų ir buvus ar-čiaus prie forto.

Komendantas nespėjo susi-ovkti mintyse kuomet išgirdo klyksmą, sudrebinantį vasaros tyką. Vienas kareivių, buvusių krito parvertas vilyčios. "Indijonai! Greičiau į fortą!" suriko komendantas, bet jau bu-vo per vėlu. Ilgu šniuru laukini-ai apsupo piovėjus. Nelygi kova greit pasibaigė. Laimieju-sieji laukiniai su belaisviais greit nubėgo miško link, pasitar-ti tolesniam užpuolimui. Madeline stovėjo ant upės kranto tuomi laiku, kaip išgirdo savo tėvo riksmą. Ji, su visais piovėjais, turėjo pasiduoti ir ji viena gavo progą pasprusti. Be jos pačios, pasliko forte dar du kareiviai, senas astuonesdešimt metų žmogus, nekurius moterys ir vaikai ir Madeline du jauni broliai.

Prie pirmo pavojaus karei-viai pabėgo pasislėpti. Tuomi lai-ku kaip Indijonai rengėsi prie užpuolimo Madeline bėgo apži-ūrėdama apsigynimą. Ji nubėgo uždaryti alėją į amunicijos san-dėlį. Čion ji rado tuos du karei-vius, besirengiančius geriau iš-sprogdinti tvirtovę, negu pasi-duoti Indijonams. Jos drąsumas sugėdino tuos du kareivius, ku-rie pagaliau pasiryžo ginti tvir-tovę. Du kareiviai, Madeline ir jos du broliukai, kurie buvo pa-mokinti kaip šaudyti atidarė ugnį pro šaudymo skyles.

"Trak! Trak! Trak! pylėsi ugnis iš šautuvų: vienas pagal kitą. Per šaudymo skyles jiems buvo gerai matyti kaip Indijo-nai, nesitikėdami tokio pasiprie-šinimo, skubinosi į mišką, pa-likdami tris gulinčius mušio lau-ke.

"Kanuolė," suriko Madeline, ir, kada ji buvo užtaisyta, ji pa-tį iššovė kaip ženkla pavojaus. Tas išgąsdino laukinius, nors jie nežinojo kad tas šūvis buvo šautas šaukintis pagelbos, ku-ris bus atkartotas stovykla nuo stovyklos, kol pasieks Montreal. Kaip ilgai užtruks kol pribus pagelba? Ar jie gali atsilaukyti prieš Indijonus ligi tai valandai? Laikas bėgo valanda po valan-dos, bet Indijonų nė ženklo ne-buvo matyti. Visi žiūrėjo su žin-geidumu, ir vieną kartą Made-line, rodos, matė žemų krumų lapus judant, ir jai rodėsi, kad varinis veidas žiūrėjo iš po jų, bet ji nebuvo tikra.

Vėlai po pietų dabofojai pa-matė laivelį atplaukiant pro upės užsikūkimą. "Štai pavandeniui atplaukė La Fontaine forto gyventojas" su-riko vienas iš vaikų. Madeline veidas susiraukė. "Mes negalim juos leisti, kad jie būtų užmušti," ji tarė. Ji pa-griebė savo šaudyklę. "Aš einu lauk ir juos pasitiksiu."

Išsispraudus pro vartus, ji drąsiai, su šautuvu ant pečių, nuėjo jų pasitikti. Nebuvo jokio judėsio miške, kur buvo Indijo-nai. "Sveikas ponas M. de la Fon-taine" sušuko Madelaine. "Indi-jonai miške! Sek paskui mane į fortą nesiskubindamas."

Jiems pasisekė saugiai pasiek-ti fortą. Nakčiai užėjus, jeigu indijonai būtų darę užpuolimą, būtų viskas dingę. Madeline prisakė savo vyresniajam broliui ir kareiviams saugoti moteris ir vaikus; jaunesnį brolį ir senį ji drauge su savimi paėmė eiti sargybą. Visą naktį stovinti ant sargybos retkarčiais atkartoda-vo "viskas gerai"! Vyrai, sau-gantieji moteris ir vaikus atsa-kydavo: "viskas gerai"! Indijo-nai, girdėdami panašią kaman-dą, manė, kad forte yra didelės spēkos ir nedrįso užpuolimo da-ryti. Vieną kartą, vėlai naktyje, Madeline išgirdo švelnų trininga-si apie vartus, ir jos širdis pra-dėjo smarkiai plakti.

"Man išrodo, kad gyvuliai yra parėję iš miškų" tarė senis Gas-ton, kuris prižiūrėdavo gyvulius. "Aš nežinau" tarė Madeline abejojanti. "Indijonai yra pil-ni visokių slaptųjų. Ir gal ban-do padęti forto sandėlius. Jie gal yra tarp gyvulių įlindę į skuras. Nesijudink ir buk savo vietoje. Aš pažiūrėsiu!"

Ji prislinko prie vartų ir tru-putį pravėrus iškišo ranką. Tuom tarpu šalta karvės nosis palytėjo jos ranką. Persitikri-nus, ji pravėrė vartus plačiaus suleido visas karves, po vieną, į vidurį, palytėdama kiekvienos šaltą nosį—pasitikrindama ar nesislėpė Indijonų. Suleidus vi-sas vėl uždarė tvirtai duris.

Dienos slinko išlengvo ir nuo-bodžiai, ir taip praėjo visa sa-vaitė laiko. Indijonai iš girios apžiūrinėjo fortą, bet nedrįso daryti užpuolimą, manydami kad fortas yra po didele apsau-ga. Septintą dieną, kada jau for-to ginėjū buvo išsisėmusios, vi-

šos spēkos ir jeigu nepribus pa-gelbos iš niekur, nebus galima ilgiaus išsilaukyti. Bet štai pri-buvo pagelba netikėtai. Tą nak-tį atplaukė laivas su pagelba. Madeline tuomi kartu sėdėjo kambaryje prie stalo, ir miegojo. Jos šautuvas gulėjo ant jos ran-ku. Vienas iš sargų pašaukė ją. "Mademoselle" sušuko sar-gas, "aš girdėjau ką nors prie-plaukiantį prieplauką. Prancu-zai ar Indijonai plaukė upe."

"Kurie?" sušuko Madeline, pašokdama, ir išbėgo į forto gy-nimo vietą. Kaip tik tuom kartu smarkus beldimas pertraukė nakties tylą. "Kas ten?" sušuko sargas. "Kas ten?" sušuko Madeline. "Prancuzai," buvo atsakymas. "Mes atvežėme jums pagelbą." Tuoj buvo atidaryta forto du-rys. Jaunas leitenantas jėjo, įsi-veddamas su savim burį karei-vių. Indijonai pajutę pabėgo. Forto ginėjai dabar galėjo pa-miliai praleisti naktį. Madeline išėjo priėdais jaunajį leitenantą ir atiduodama forto ginimą j jo rankas tarė: "Monsieur! aš atiduodu fortą tavo globon. Jus prabuvot su pagelba ne vieną mi-nutą per anksti, nes musų visu spēkos jau buvo išsibaigusios."

Per tas septynias dienas, be poilsio, ir budama viso ginimo vadu, ji tik dabar atsiminė, kad ji yra dar tik jauna mergaitė. Ji šiūomi kartu suspaudė galvą rankomis ir pradėjo verkti. Lei-tenantas paėmė ją ant rankų ir nunešė ją į vidų. "Tu vargšė, esi drąsi mergai-tė," tarė jis. "Jau laikas tau eiti gulti."

Ant rytojaus Prancuzai iš ne-tyčių užklupo neprisirengusius Indijonus. Daugumą išmūšė. Daugeliui pasisekė pabėgti. Vi-sus belaisvius pasisekė atimti iš Indijonų ir sugrąžinti prie sa-vo žmonių. Jie jau buvo nustoję visai vilties kada nors išsigelbė-ti.

Zinia apie Madeline drąsumą pasklido po visą Kanadą. Mont-real gubernatorius išgirė ją ir apdovanojo, paskirdamas jai pensiją. Ji užaugo į gražią mo-terį, dalyvaudama kovose su In-dijonais, drauge su savo tėvu. Indijonai šį fortą uždavono "Pa-vojinguoju Fortu." Vieną kar-tą, kovoje su Indijonais ji išgel-bėjo gyvybę Monsieur de la Pe-rade, su kuriuom vėliaus apsi-vedė.

Kanados istorijoje Madeline minima, kaip didvyrė "Pavojin-gojo Forto." Indijonai pasakoja saviems kukdikams apie baltą mergaitę, kuri, su trimis vyrais, ginė fortą per septynias dienas prieš didelį burį Indijonų. —Te-nis, Cleveland, Ohio.

NAUJOS TAISYKLES AUKŠTESNIŲ IR VIDURINIŲ MOKYKLŲ MOKYTOJAMS CENZŲ ĮSIGYTI

Svietimo ministerija išleido naujas taisykles, pagal kurias svietimo ministerijos etatiniais tarnautojais aukštesniųjų mo-kyklų atatinamų specialibių galės būti:

1. Asmens turį mokyklai rei-kalingos specialybės aukštojo mokslo baigimo teises.
2. Lietuvoje įsigiję iš egzami-nių aukštesniosios mokyklos mokytojo vardą.
3. Kuriems svietimo ministe-rija iš ankščiau yra pripažinusi aukštesniosios mokyklos moky-tojo vardą (cenzą).

Vidurinių mokyklų mokyto-jais galės būti:

1. Turį aukštesniosios moky-klos mokytojo cenzą (vardą).
2. Ankščiau įgiję cenzą,
3. Įgiję vidurinės mokyklos mokytojo vardą.

Tačiau kol susidarys moky-tojų kadras, svietimo ministeris leis būti mokytojais ir tiems asmenims, kurie nėra įsigiję mo-kytojo cenzo.

Chicagoje

Bukime Visi Sandariečių Vakarely Šioj Subatoj

NAUJOJI SVETAINĖ GRAŽIAI PASIPUOSĖ IR LAUKIA SVEČIŲ

Oficialus šio sezono atidarymas įvyksta šeštadienį, rugsėjo -Septemb 17 d. naujajam sandaros svet. 3227 So. Halsted St. Tai bus kaip ir pašventimas tik ką išpuosito sandariečių centro.

Kaip paprastai tą vakarą turėsime ne tik sokais, bet ir puikią programą: dainų, muzikos ir baletu. Čia bus ir pagarsėjęs šokikas p. Andrejevas su keeliais kitais.

O draugiškiems šokiams ir žaidimams nebus galo. Tik prasome nesivėlinti. Pradžia 8 val. vak. Įžanga 35 centai.

PASIKLAUSIUS GRAŽIAUS LIETUVIŲ RADIO PROGRAMO

Radio išradimas padarė žmogaus gyvenimą daug įdomesniu ir potegesniu. Seniau, jei norėjai išgirsti dainų, muzikos ar kalbų, tai reikėdavo keliauti ten, ir kartais labai toli, kur jas būtų galima girdėti, bet dabar, bebūdamas savo stubelėje, prie radio, čia pat, girdi visokių koncertus, lošimus, muziką, kalbas ir t.t.

Taipgi ir mūsų lietuviai nepasilieka nuo šio spartaus progreso plėtimosi. Ačiū Peoples Furniture Krautuviams, Chicago ir apylinkėse gyventojai, kas antradienio vakarą, turi progos pasiklausyti naujų, gražių mūsų dainelių, iš stoties WGES, kurių išpildyme dalyvauja rinktiniai dainininkai, muzikai, ir kalbėtojai.

Taip ir praėitą antradienį buvo didis malonumas pasiklausyti dainuojant K. Sabonį, A. Ančiūtę, L. Sabonienę, A. Čiapa, Peoples Parlor kvartetą ir duetą, kalbos Dr. J. P. Poškos, gražios muzikos ir visokių žingiedžių ir naudingų pranešimų ir nurodymų.

Todel reikia gėrėtis ir naudotis šiais radio patogumais ir įvertinti šių gražių programų leidėjų pastangas, kurių dėka mes esame vedami progreso keliu, kartu su kitomis tautomis.

LIETUVIŲ DAKTARŲ DARBUOTĖ

Yra Rengiamas 20 Metų Sukaktuvių Jubiliejus.

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijai jau sukako dvidešimts metų jos gyvavimo. Taigi ta proga, apvaikščiodami šį dvidešimtsmetinį Jubiliejų, daktarai nori pažymėti istorijos puslapiuose stambesniems raidėms savo praėities darbuotę, ir parodyti savo tautiečiams kas lig šiol yra pasiekta medicinos srityje. Kad tą tinkamai parodyti, Daktarų Draugija rengia sveikatos savaitę—spalio 5, 6 ir 7 dd., nuo 6:30 iki 10-tai val. vakare. Bus paskaitos-prolekcijos, krutami paveikslai, įvairūs patarimai apie sveikatą ir įvairūs atveizdai iš sveikatos srities.

Šioje Sveikatos Savaitėje yra pasižadėję dalyvauti sekanti gydytojai: Dr. P. Atkočiūnas, Dr. S. Eiežis, Dr. G. I. Bložis, Dr. T. Dundulis, Dr. A. L. Graičūnas, Dr. A. W. Jacobs, Dr. A. Juozaitis, Dr. A. L. Yūska, Dr. J. Kella, Dr. C. K. Kliauga, Dr. J. Kulis, Dr. A. Lauraitis, Dr. Ig. E. Makaras, Dr. V. S. Naris, Dr. J. Paukštys, Dr. J. Poška, Dr. V. A. Simkus, Dr. Susane Šlakis, Dr. M. T. Strikolis, Dr. Simonaitis, Dr. C. Z. Vezelis ir Dr. P. Z. Zalatorius.

Nėra abejonės, kad didžiama skaitytojų virš išvardintus daktarus pažįsta ir žino, kad gaus daug gerų ir naudingų patarimų sveikatos srityje. Taigi būtų geistina, kad skaitytojai pasiženkintų laiką ir nepamirštų atsilankyti ir pasinaudoti šia taip neapsakomai gera proga, kuri pasitaiko pirmu kartu bėgyje 20 metų Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos gyvavimo.

Dr. G. I. Bložis, Raštininkas.

SANDAROS 25-TOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Sandaros 25 kp. susirinkimas įvyks Rugsėjo 21 d., Seredoj, Sandaros svetainėje, 3227 So. Halsted St., 8 v. v.

Visi nariai malonėkite atsilankyti į šį susirinkimą, nes artinantis žiemos sezonui susidarė laugelis svarbių reikalų, kuriuos neatidėliojant reikalinga aptarti.—Sekr.

"DEDES" SERNO MINEJIMAS GRAŽIAI PAVYKO

Tautiški Kapiniai Buvo Pripildyti Tukstantinių Minių.

Pereitam sekmadienį Chicago lietuviai minėjo istorinį įvykį, rašytojo "dėdės" serno dešimties metų mirties sukaktuvių.

Prie jo paminklo buvo susirinkusi apie 4.000 žmonių minia, kuri išklaušė plačios programos ir kalbų. Iškilmes atidarė komiteto pirm. St. Grišius.

Aukų paminklui surinkta apie 100 dol.

NAUJAS BIZNIS

Vieną gražią dieną, bevaikščioldamas Halsted gatve ir bežiūrėdamas į lietuvių biznių langus, atsiduriau net iki 36-tos gatvės.

Nors už 35-tos lietuviškų biznių yra gana mažas nušimtis, tačiau galima pamatyti ant kelių langų lietuviškas pavardes.

Vienas langas, 3553 So. Halsted St., patraukė mano dėmesį, tai: "Building Material" krautuvių, kurių užlaiko p.p. Zolpiai. Zolpis yra gerai žinomas ne vienam namo savininkui kaip pažiningas žmogus ir geras kontraktorius, visados pasirėngęs savo tautiečiams tinkamai patarnauti.

Ponia M. Zolpienė yra aktyvi visuomenės veikėja, ypatingai Sandariečių eilėse. Linkėtina p.p. Zolpiams kuogeriausių pasekmių jų naujam biznyj.—Rep.

ĮKURTUVIŲ POKILIS

Teko sužinoti, kad sekanti subatos vakarą, rugsėjo 17 d. įvyksta iškilmingos įkurtuvės. Į šį įkurtuvių vakarą yra kviečiama jų draugai, pažįstami ir draugijų, klubų ir spulkų valdybos. Bus gera muzika ir vaišės, ir viskas veltui — nebus imama įžanga.

Naujoji p.p. Paliulių užėiga randasi senojoje M. Meldžiaus vietoje, 2244 W. 23rd Place — West Side. Neabejojame, kad į šias p.p. Paliulių naujos užėigos įkurtuvės susirinkis skaitlingas burys svečių ir linksmi praleis laiką.—Rep.

KUPIŠKENŲ KLIUBO REIKALAIŠ

Ką sakysit o ką ne apie Daktarą Graičūną, bet jau jis tikrai užsitarnauja pagarbos už sistematiškai atiduodamas atskaitas iš surinktu aukų įsteigimui laisvų kapinių Kupišky. Nors ir palengva bet, visgi biskis po biskį Graičūnas gauna aukų ir eina prie baigos reikiamos sumos.

O Kupiškenų Klubo pirmininkas, p. Kulis, jokių atskaitų ne

išduoda ir jau net gandai abejotumo pradeda reikštis klubiečių tarpe. Sakoma, kad p. Kulis turėjo gražią sumą Kupiškenų Klubo pinigų, bet, girdi, ar tik nekluivo kiek Universal Bankui? Kaip jau net nebūtų bet jau atskaitų atidavimas yra būtina pareiga kiekvieno veikėjo, nes nuo aiškumo dalykų stovio priklausu Klubo buvojimas ir visa ateitis. —Jaunutis Nenuorama.

NETIKĖTOS SVEČIAMS VARDUVĖS

Ponios M. Zolpienės Šeimyniška Puota.

Šeštadienyje, 10 d. rugsėjo, buvau pakviesta pas p. S. Zolpienę pranešė, kad ji turėianti viešnių iš toli, butent iš Omaha Nebr., ir prašė užėiti susipažinti su gerbiomoms viešnioms. Sulaukus vakaro ir nuvykus pas p.p. Zolpius, radau pilną stubą svečių, kurie susėdę prie puikiai papuošto stalo linksmi leido laiką. Vėliau svečių skaičius dar padidėjo ir kuomet buvome pačiam linksmume, liko pranešta, kad puotos kaltininkė yra p. Marijona Zolpienė, kuri švenčia savo varduves! Tai buvo savo rusiš "Surprise Party". Tik ne p. Marijonai kurios varduves išpuolė ant rytojaus, bet svečiams, kurie supratę špōsą, kokį iškirto ponia M. Zolpienė, dar labiau palinksmėjo! p. V. Andriulis tuojau pradėjo programą. Jis pirmiausiai pakvietė kalbėti gerbiomoms viešnioms iš Omahos: p. Kaminskienę ir p. Sukienę. Ir taip iš eilės visus kvietė kalbėti, pats papildydama programą gardžiais juokais. Svečiai linkėjo poniai Marijonai Zolpienei laimės ir ilgiausių metų! Svečių tarpe radosi dar p. Ukėliai, P. Balickienė p.p. S. Valančiai, P. Sabaliauskas, p.p. V. Andriuliai, p. Kljūnienė, J. Kelly, ir kiti. Puota tęsėsi ligi vėlumos o svečiai aenoroms skirstėsi, lyg galėdami palikti vaišingus šeimyninkus.—J. G.

PADIDINO BIZNĮ

Piačiai žinomas Bridgeporto biznierių p. J. Petrauskas seniaus užlaikydavo viską, kas reikalinga iš drabužių. Bet šiomis dienomis jis savo biznį padidino, tai yra dabar jis užlaiko ir pirmos klasės vyriškus šiusus (shoes). Ponas Petrauskas kitados yra pardavinėjęs šiusus ir visuomet patenkydavo kostumerius ir nėra abejonės, kad jis ir dabar užganėdins atsilankiusius.

Taigi dabar Bridgeport Clothing Co. galima gauti viską, kas tik yra reikalinga žmogui apsi-rengti.—Rep.

ISVAŽIAVIMAS RENGIAMAS OAK FOREST SENELIŲ NAUDAI

Rengia Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta"

Ateinantį sekmadienį, Rugsėjo-Sept. 18 dieną, p. Kacinsko darže, prieš Tautiškus Kapus, įvyks smagus išvažiavimas. Šitas išvažiavimas vertas parėmimo, nes visas pelnas nuo išvažiavimo yra skiriamas Oak Forest senelių. Surengimui pietų ir likusieji pinigai bus padalinami visiems ligoniams, ir seneliams, proporcingaiškai.

Man teko dalyvauti pereiniais metais surengime seneliams pietų. Ilgai, ilgai tie pietus buvo mano mintyje, ir paliko gilaus įspūdžio! Pereitą metą rengėm dvi moterų draugijos: Lietuvos Dukterų ir "Apšvietos" draugija. Bet šį metą prisieina mums vienoms tas sunkus darbas atlikti. Mes stengsimės tą darbą atlikti kuogeriausiai ir ant kiek spēkos leis.

Taigi gerbiama publika, meldžiam atsilankyti kuoskaitlingiausiai ir paremti "Apšvietos"

draugijos rengiamą išvažiavimą. Komisija paėmė gerą muziką, kurie norėsite galėsite smagiai pasišokti ir linksmi laiką praleisti. Įžanga veltui, kviečia visus skaitlingai atsilankyti.

VILNIAUS VADAVIMO KOMITETAS RENGIA APVAIKŠČIOJIMĄ

Spalio 5 dieną, Chicago Lietuvių Auditorijoje, ruošiamas "Vilniaus Diena". Bus įvairi programa ir geriausi kalbėtojai. Kas dalyvaus programė, pranešime vėliau. Gerbiama publika meldžiu sekti spaudą.

SUGRĮŽO DR. K. KASPUTIS

Šiomis dienomis grįžo iš Lietuvos dentistas Dr. K. Kasputis išbuvęs ten keliatą savaitę. Lietuvos gyvenimas jam labai patikęs.

Sustojęs Kaunę jis aplankė žymesnes įstaigas ir veikėjus.

ATIDARYTA VILKAVISKIO ELEKTROS STOTIS

Vakar iškilmingai atidaryta Vilkaviškio mieste savivaldybės nauja elektros stotis ir skerdykla.

Stotis kainavo 275.000 Lt., skerdykla 130.000 litų.

Iškilmingas Atidarymas Naujos Vietos

Ponai Paliuliai atidaro naują užėigę, buvusioj Meldžiaus vietoj, 2244 23rd Place, didžiojo salėj. Atidarymas įvyksta sekmantį subatos vakarą, Rugsėjo 17 d. Bus gera muzika, užkandžiai ir t.t.—Viskas veltui. Ponai Paliuliai užkviečia visus savo draugus ir pažįstamus.

MUZIKOS MOKYKLA

Duo-tu piano lekcijas priėmiamomis sąlygomis ir, reikalaujant, — atvažiuoju į namus. Dėliai platesnių informacijų kreipkitės pas

VERA STRADOMSKAITĖ 3357 So. Morgan St. Tel. Yards 6120.

BAGDONAS BROS.

Mes perkraustom rakandus ir Pianus Chicago arba į tolimus miestus — mūsų darbas užtikrintas.

PRISĖTOM ANGLIS

Taipgi mes pristatom anglis nužeminta kaina ant kiekvieno pareikalavimo į bile dali miesto. Kreipkitės pas mus į ofisą:

3244 So. Halsted St., Tel. Calumet 3399 Res. 828 W. 34th Place Tel. 3-3408

MOTINA HELENA

Garsiausia Pasauly Zolių Gydytoja Tukstantiūs Išgydė Zolėmis.

Pastebėtina nauja kombinacija gyvastį palaikančių zolių yra svarbiausias moderninių laikų išradimas. Tukstantieji kentėjusių, kurie sunkiai sirgo, dabar sveiki. Nežiūrint kokia jusų liga yra, ir kiek daug daktarų ir vaistų jus išbandėt, dar yra viltis del jus.

Motina Helena, Didžioji Zolių Gydytoja Chicagoj, siulosi jums suteikti 5 dienų naminį treatmentą zolėmis visiškai dykai. Aprašykite savo ligą ir mes prisišime \$1.00 bonką Kraujo Toniko, ar \$1.50 bonką specialiai zolių gyduolių. Pridėkite 25c apmokėjimui supakavimo ir persiuntimo. Rašykite ar atėikite šiadie. Skyriai: 3415 S. Halsted St., 4732 S. Ashland Ave., 4172 Archer Ave.

Naujos Puikios Pliuvinės Lovos Vertės \$6.50, po \$3.45

Gvarantuoti Coil Lovų Springsai Verti \$10.00, po \$4.95

45 Svarų Baltos Vatos Matrasai Verti \$7.50, po \$3.80

Naujos Tvirtos ir Gražios Vatinės Kaldros Vertės \$3.00 po \$1.69

Maišytų Vilnų Dubiltavi Blanketai, Verti \$4.75, po \$2.48

Matykite Tuojaus

PEOPLES Furniture Co. Krautuvišė 2536-40 W. 63rd St. Hemlock 8400 4177-83 Archer Ave. Lafayette 3171 Chicago, Ill.

REMKIME SAVUOSIUS

Gerbiami Sandariečiai ir "Sandaros" skaitytojai, remkite tos biznierių ir profesionalus, kurie garsinasi "Sandaroje" nes mes tik vienas kitą remdami ir kooperuodami pavyksim šią depresiją ir susilaugėms gerresnių laikų.

SANDAROS RED. ir ADM.

Pranešimas

Tėvynės Myletojų Draugystės knygos randasi 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill., pasidūoda prieinamomis kainomis.

Jeigu kas norėtumėte pirkti kokių nors šios draugystės išleisčių knygy, kreipkitės viršminetu antrašu ir jums bus tinkamai patarnauta be jokio atlyginimo.

T. M. D. Knygius.

CHARLES VASKIS

Bendra apdrauda gyvybės, nelaimės, sveikatos, ugnies tornado ir t.t.

Taipgi apdraudžiu namus, stiklus, automobilius, rakandus ir t.t.

3126 SO. UNION AVENUE Chicago, Ill.

GARSINKITĖS "SADAROJ"

Tel. Central 6166

CHAS. A. PEPPER LIETUVIS ADVOKATAS

10 North Clark St., Room 1206 Namuose, 3117 S. Union Ave. Nuo 7 iki 9 val. vak. Res. Tel. Victory 2213

JOSEPH J GRISH

Lietuvis Advokatas 4631 So. Ashland Ave. Tel. Boulevard 2800 Res. 6515 So. Kewckwell St. Rel. Republic 9723

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS Mieste Ofisas 77 W. Washington st. Room 905 Tel. Central 2978 Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų

Vakarais: Utarn., Ktv., ir Subatos — 6 iki 9 val. 4145 Archer Avenue Tel. Lafayette 7337 Namų Tel. Hyde Park 3395

LEONAS S. MIKELONIS

ADVOKATAS 10 South LaSalle Street Vakarais nuo 6 iki 9 valandų 3315 South Halsted Street Telephone Boulevard 8697

K. GUGIS

ADVOKATAS MIESTO OFISA 127 N. Dearborn Room 1111

Telefonas Central 4111 Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų GYVENIMO VIETA 3323 So. Halsted St. Tel. Boulevard 1310

Val. nuo 6 iki 8 val. kiekvienu vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS

ADVOKATAS 100 N. La Salle St., Room 2221 Telephone Randolph 0332 Val. nuo 9 ryto iki 6 v. vak. 3241 South Halsted Street Telephone Victory 0502 7-9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Tel. CENTRAL 7079

B. G. Lambrakis M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ausu, Nosies, Gerklės Specialistas Buvęs 5 m. Vienos profesorium. Rez. Tel. Longbeach 9453 Valandos: nuo 1 iki 4 ir pagal sutartį. Room 1447-49 Pittsfield Bldg. 65 E. Washington St. Chicago

Tel Yards 1138 **Stanley P. Mažeika** LIETUVIS GRABORIUS Automobilius galima gauti visokiems reikalams. 3319 Auburn Av., Chicago

S. D. Lachavicz & Son

LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS Patarnauju laidotuvių kuopiginais. Reikale meldžiu atsiaukti, o mano darbu busite užganėdinti.

2314 West 23rd Place Tel. Roosevelt 2515 ir 2516

SKYRIUS: 1439 So. 49th Court, Cicero, Ill. Telephone Cicero 0921

ADVOKATAI

CHARLES P. KAL.

ADVOKATAS Mieste Ofisas 140 N. Dearborn St., Room 706 Phone State 4690 South Side Offisas 756 W. 35th St., netoli Halsted St. Phone Boulevard 5913

CHAS. A. PEPPER

LIETUVIS ADVOKATAS 10 North Clark St., Room 1206 Namuose, 3117 S. Union Ave. Nuo 7 iki 9 val. vak. Res. Tel. Victory 2213

JOSEPH J GRISH

Lietuvis Advokatas 4631 So. Ashland Ave. Tel. Boulevard 2800 Res. 6515 So. Kewckwell St. Rel. Republic 9723

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS Mieste Ofisas 77 W. Washington st. Room 905 Tel. Central 2978 Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų

Vakarais: Utarn., Ktv., ir Subatos — 6 iki 9 val. 4145 Archer Avenue Tel. Lafayette 7337 Namų Tel. Hyde Park 3395

LEONAS S. MIKELONIS

ADVOKATAS 10 South LaSalle Street Vakarais nuo 6 iki 9 valandų 3315 South Halsted Street Telephone Boulevard 8697

K. GUGIS

ADVOKATAS MIESTO OFISA 127 N. Dearborn Room 1111

Telefonas Central 4111 Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų GYVENIMO VIETA 3323 So. Halsted St. Tel. Boulevard 1310

Val. nuo 6 iki 8 val. kiekvienu vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS

ADVOKATAS 100 N. La Salle St., Room 2221 Telephone Randolph 0332 Val. nuo 9 ryto iki 6 v. vak. 3241 South Halsted Street Telephone Victory 0502 7-9 vak. apart Panedėlio, Seredos ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Tel. CENTRAL 7079

B. G. Lambrakis M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ausu, Nosies, Gerklės Specialistas Buvęs 5 m. Vienos profesorium. Rez. Tel. Longbeach 9453 Valandos: nuo 1 iki 4 ir pagal sutartį. Room 1447-49 Pittsfield Bldg. 65 E. Washington St. Chicago

Dr. Karl Nurkat (NURKAITIS) Akiniai pritaikomi mokslisku budu 2437 W. 69th Street Tel. Grovehill 2242

DR. C. K. KLIUGA

DENTISTAS 2420 W. Marquette Road Naujo ofiso valandos:

Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Senas ofisas 1821 Halsted St. Val: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Dr Suzan A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų 4145 Archer Ave.

Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 popiet Seredomis ir nedėliomis pagal susitarimą. Ofiso Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 3395

DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS 2403 West 63rd Street Kampas 63rd ir Western Ave.

Dr Suzan A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų 4145 Archer Ave.

Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 popiet Seredomis ir nedėliomis pagal susitarimą. Ofiso Tel. Lafayette 7337 Rez. Tel. Hyde Park 3395

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.)

Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. Ned. ir Seredomis pagal sutartį. Rez.: 6628 S. Richmond St. Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofiso Valandos: 10:30 iki 12 v. rytais 1 iki 3 val po pietų 6 iki 9 val. vakarais. Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais

Ofisas: 1821 So. Halsted Street Telefonas Canal 0257 Rezidencija: 6600 So. Artesian Avenue Telefonas Prospect 6658

DR. M. T. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS OFISA S: 4645 S. Ashland Ave. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 ir nuo 5 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel.: Boulevard 7813 Namų Tel.: Prospect 1930

DR. M. JILVITIS

DENTISTAS 3243 South Halsted Street CHICAGO, Ill.

Phone Victory 7188

DR. S. NAIKELIS

Gydytojas ir Chirurgas Valandos Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 Nedėliomis pagal sutartį 7